

SOUDNÍ TLUMOČNÍK

2/2021

25

1996–2021
KOMORA SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ
A SOUDNÍCH PŘEKLADATELŮ ČR

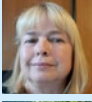

Z OBSAHU VYBÍRÁME

- Výsledky voleb členské schůze a nové představenstvo KST ČR
- Rozhovor se zástupci KST ČR na téma nového zákona
- Jak překládá stroj: Google Translate versus DeepL
- Jednání členských organizací asociace EULITA
- Úřad evropského veřejného žalobce

Výsledky voleb XXVII. členské schůze Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, z. s. konané 25. 9. 2021

Jak bych se chtěl/a podílet na chodu KST v případě zvolení (převzato z kandidátek jednotlivých členů)

	Michal Chuchút 87 hlasů	<i>Spolupředávání seminářů, právní poradenství, zastupování Komory v aplikační skupině pro legislativu činné při MSp.</i>
	Pavel Mašarák 80 hlasů	<i>Zastupování Komory v aplikační skupině MSp, připomínkování předpisů, formulování dopisů a stanovisek Komory, informování jejích členů, příp. pomoc se správou sociálních sítí, rozvoj nabídek pro členy, manuální práce.</i>
	Jana Klokočková 70 hlasů	<i>Chtěla bych dále usilovat o zkvalitňování podmínek pro výkon naší profese, více otevřít a učinit transparentnější a participativnější práci Komory, dále pořádat semináře a podílet se na obsahu bulletinu ST. Předat své zkušenosti mladší generaci, pokud o ně bude zájem, aby Komora mohla plynule přejít do rukou těch, kterým patří budoucnost.</i>
	Pavlna Lössl 69 hlasů	<i>Pomáhat v organizaci letních seminářů a organizovat terminologické semináře pro němčináře, spoluorganizovat další semináře, spolupracovat na prosazování zájmů Komory a všech jejích členů.</i>
	Ihona Šprcová 67 hlasů	<i>Chci pokračovat v práci v pracovní skupině při MSp. Budu usilovat o novelu zákona a vyhlášek. Chci se podílet na jejich formulaci. Chci pokračovat v dosavadní práci pro Komoru podílet se na jejím chodu a organizaci akcí, zasazovat se o šíření osvěty o naší profesi a přispívat ke zvyšování její prestiže, bojovat za řádné ohodnocení práce soudních tlumočnicků a překladatelů, zefektivnit komunikaci, jak v rámci Komory, tak i navenek, zefektivnit marketing a propagaci Komory a jejích členů. Chtěla bych přesvědčit představenstvo o potřebě definovat vizi a misi Komory, její strategický cíl a dlouhodobý plán rozvoje rozpracovaný do střednědobých a krátkodobých plánů a jejich realizace.</i>
	Martin Mikuláš 66 hlasů	<i>Reprezentovat Komoru při jednáních s Ministerstvem spravedlnosti ČR a ostatními orgány a instituty státní správy (v současné době se podílím na přípravě nového portálu a elektronické evidence tlumočnicků a překladatelů a evidence úkonů na MSp jako tester). Prezentovat činnost KST ČR na našich i mezinárodních konferencích. Informovat a propagovat standardizované zkoušky z odborného jazyka v systému UNLcert® mezi členy Komory a navázat v tomto smyslu užití spolupráci s tímto testovacím systémem (viz www.unicert-online.org). Jakkoli administrativně a organizačně pomoci, dle potřeb KST ČR</i>
	Dagmar De Blasio Denčíková 63 hlasy	<i>Nadále přispívat k aktivitám Komory, spravovat webové stránky, prosazovat větší zviditelnění Komory, organizačně podporovat projekt celoživotního vzdělávání tlumočnicků, hájit profesní zájmy nejen u orgánů veřejné moci zejména prostřednictvím účasti v aplikační skupině, nadále přispívat k informovanosti členů.</i>

Náhradníci do představenstva

	Petra Kameníková 60 hlasů	<i>Evidence členů, organizace seminářů a školení, přednášková činnost, publikační činnost, spolupráce se soudy, ostatními organizacemi, spolky a institucemi, pedagogická činnost apod. Ráda se do činnosti Komory aktivně zapojím i z pozice člena a budu hájit zájmy nás, tlumočnicků a překladatelů.</i>
	Kristina Farris 54 hlasy	<i>Přispět ke zviditelnění Komory a zároveň i profese soudního tlumočnicka prostřednictvím marketingu, jenž je mojí primární profesí. Dle mého názoru nemá tato práce respekt a ohodnocení, které si zaslouží, vzhledem ke zodpovědnosti a rizikům, kterým je vystavena. Jsem si jista, že prostřednictvím aktivní propagace a komunikace směrem ke státu i veřejnosti můžeme dosáhnout zlepšení podmínek pro takto zásadní profesi v rámci české justice.</i>

Kontrolní komise, nově Dozorčí rada

	Eva Gorgolová 68 hlasů	<i>I nadále bych chtěla organizovat především anglické semináře, letní Kroměříž, kurzy Tradosu, ale i jiné, nejen ve spolupráci s ÚTRL FFUK; samozřejmě i nadále získávat sponzory pro akce Komory; usilovat o to, aby naše profese byla respektována, řádně ohodnocována, aby se kladl důraz na celoživotní vzdělávání.</i>
	Lucie Rounová 65 hlasů	<i>Pomáhat představenstvu a podporovat jeho členy formou podnětů a přípravy podkladů pro jednání se státními orgány v zájmu kultivace prostředí, kde STP vyvíjejí svou činnost (např. umožňování řádné přípravy, jednotná sazba, zefektivnění systému odměňování, podpora vzdělávání ze strany státu, dodržování platných zákonů všemi zúčastněnými, včetně OVM, nejen STP). Zlepšování podmínek STP není jen v zájmu STP, ale všech, kdo nás potřebují. Činnost orgánů KST ČR považují za týmovou práci. Domnívám se, že členy představenstva by měli být s ohledem na současnou situaci: 1. advokáti, 2. členové aplikační skupiny, 3. další osoby s kontakty na MSp nebo ve vyšších sférách justice. Myslím, že STP by měli navenek více státním orgánům vstupovat jednotně a nekonkurovat si. Profesní organizace je k tomu příležitostí. Jsem pro častější konzultace, včetně využití FB a online formátů.</i>
	Petra Seifertová 56 hlasů	<i>Podrobně se seznámit s prací Komory; pracovat v kontrolní komisi a plnit povinnosti dle stanov Komory. Pomáhat při organizaci seminářů.</i>
	Ondřej Klabal 56 hlasů	<i>Výkon funkce člena kontrolní komise. Vzhledem k ekonomické sféře, příležitostně přednášející a organizátor seminářů, případně příspěvky do bulletinu ST. Po dohodě o vystřídání O. Klabal postoupil své místo na první půlku časového mandátu P. Seifertové.</i>

Náhradník do DR

	Cuong Pham Duy 50 hlasů	<i>Mým záměrem je přispět ke zlepšení fungování Komory a k navrácení jejího dobrého jména v očích laické, ale i odborné veřejnosti. Rád bych napomohl k zefektivnění pomoci a podpory členské základně, a to za účelem jejího dalšího rozšiřování. Pozn. red.: pan Cuong Pham Duy po svém zvolení z funkce odstoupil.</i>

Na prvním zasedání nově zvoleného představenstva byl do funkce předsedy KST ČR členy nového představenstva zvolen Michal Chuchút, na jeho návrh pak do funkce místopředsedkyně Dagmar De Blasio Denčíková. Zvolení členové děkují členům Komory za důvěru a věří, že svěřené mandáty budou moci zúročit, resp. uplatnit, pro úspěšný rozvoj Komory.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, kolegyně a kolegové,

poprvé Vás zdravím z tohoto místa a využívám jej k ohlédnutí nejen za právě končícím rokem, ale i za více než dvouletou činností stávajícího představenstva a kontrolní komise.

Ač si to dozajista nikdo z nás nepřál, rovněž posledních dvanáct měsíců se neslo ve znamení pandemie, která ochromila každodenní život nás všech. Berme to ale také jako příležitost – epidemie nás posunula do online prostoru, kde se poprvé konal daňový či italský seminář. Osobní setkávání jak s kolegy v Komoře, tak mimo ni má přesto nezastupitelný význam. Jsem proto rád, že se podařilo uspořádat v prezenční formě letní kurzy v Kroměříži, členskou schůzi (která se nově vrací k zažitému názvu valná hromada) a společenský večer ke dvacátému pátému výročí vzniku Komory.

Letošní členská schůze byla volební a vzešlo z ní nové představenstvo a dozorčí rada.¹ Dovoluji si vyjádřit radost z volby nových členů, stejně tak mě těší, že ti dosavadní, kteří měli zájem ve své činnosti pokračovat, svá místa obhájili.

V předchozím složení se nám podařilo prosadit alespoň dílčí novelu tlumočnického zákona, připomínkovat prováděcí vyhlášky, být vůdčí silou v pracovní skupině usilující o legislativní změny i aplikační skupině pro soudní tlumočení a překlad, kterou Ministerstvo spravedlnosti ČR považuje za partnera k dialogu a spolupráci. Aktualizovali jsme naše stanovy. Nehledě na epidemickou situaci jsme čile spolupracovali s ostatními profesními organizacemi a informovali naše členy o aktualitách nejen formálně newsletterem, ale taktéž neformálními radami v poradním chatu či v mailové korespondenci. Za to vše a mnoho dalšího patří dík odcházejícím členům. My ostatní máme na co navazovat.

Nesmíme ustrnout na místě. Čeká nás řada výzev, namátkou nové pojetí vzdělávacích akcí (hybridní forma prezenčního a streamovaného semináře by se měla stát pravidlem), nová vizuální identita, institucionalizace právního poradenství našim členům, účinnější propagace Komory v kyberprostoru (větší využití sociální sítě Facebook, založení twitterového účtu). Jsem přesvědčen, že obměněné představenstvo a dozorčí rada pomohou Komoru zmodernizovat, aby byla přitažlivá pro celou profesní komunitu, aby měla náboj, aby lákala ke vstupu nové členy. Komora by měla být transparentnější, čitelnější pro své členy (ostatně první vlašťovkou je uveřejňování všech zápisů o zasedání jejích orgánů v členské sekci na našem webu). Pokud bych to měl shrnout do několika slov, bude třeba to dobré ponechat, to méně osvědčené upravit. Tím „dobrým“ míním též vydávání bulletinu Soudní tlumočnick. Věřím, že stránky tohoto čísla Vám budou příjemným počtením a zdrojem cenných informací.

Jménem představenstva a dozorčí rady přeji Vám i Vaším blízkým poklidné prožití Vánoc a jen to nejlepší do nového roku!

*Michal Chuchát
předseda představenstva*

¹ Pozn. redakce: Pro zájemce o bližší výsledky a průběh členské schůze odkazujeme na web KST ČR, členskou sekci: <https://static.kstcr.cz/data/uploaded/4pfaj5fxb2aq0t1xfm64z1uzlpihbh/za-pis-z-xxvii.-c-lenske-schu-ze-valne-hromady-final.pdf>

Informace o změně názvu Komory

Členská schůze/valná hromada KST ČR, konaná dne 25. 9. 2021, rozhodla, že Komora bude používat nový, doplněný název „**Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky, z. s.**“, jak bylo navrženo v návrhu změn stanov. **Zároveň však bylo rozhodnuto o zachování zkratky KST ČR a domény @kstcr.cz.** (ze zápisu XXVII. členské schůze/valné hromady KST ČR)

Milena Horálková

Míla Malá

Pavel Trusina

Roman Hujer

Eva Gorgolová

PODĚKOVÁNÍ ČLENŮM PŘEDCHOZÍCH STATUTÁRNÍCH ORGÁNŮ ZA JEJICH PRÁCI

Připadla mi milá povinnost poděkovat ještě i touto formou předchozím členům představenstva a dozorčí rady Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky, kteří se rozhodli už dále nekandidovat a postoupit své funkce mladší generaci.

Odcházejí takové osobnosti, jako Milena Horálková a Míla Malá, zakládající členky KST ČR, organizátorky seminářů a workshopů, dlouholeté členky představenstva a posléze pak dozorčí rady. Po zásluze jim za tuto dlouholetou a užitečnou práci pro Komoru bylo uděleno čestné členství. V dozorčí radě působil i Pavel Trusina, bez jehož pomoci si anglické semináře i jiné akce, a od roku 2009 terminologické semináře v Kroměříži, nedovedeme vůbec představit. I jemu bylo za jeho dlouholetou práci pro Komoru uděleno čestné členství. To tedy byla naše dozorčí rada. Vždy přísná, pozorná, leč taktická a ochotná pomoci.

Z představenstva pak odchází Roman Hujer, rovněž tak zakládající člen KST ČR, vždy usměvavý, konstruktivní,

přes 15 let neúnavný organizátor ruských a ukrajinských i obecných seminářů, ochotný rozesílat newsletterů na nej-různější témata.

Poděkování patří též Evě Gorgolové, která odchází, respektive přechází z představenstva do dozorčí rady, poté co byla členkou představenstva téměř 18 let, z toho 10 let jeho předsedkyní. Taktéž jí bylo za zásluhy o Komoru uděleno čestné členství.

Díky vám, milí kolegové, za ochotu, energii a čas, které jste naší společné práci a boji za naše společné zájmy věnovali. Věříme a doufáme, že se i nadále budeme setkávat na našich akcích, a že někteří z vás i nadále budou přispívat nejrůznějšími formami k obohacení činnosti Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů.

Jménem všech kolegů

Jana Klokočková

BULLETIN SOUDNÍ TLUMOČNÍK 2/2021

Vydává: Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky – vychází zpravidla dvakrát ročně

Redakční rada: představenstvo KST ČR

Technický redaktor: Ing. Bc. Jiří Kohutka

Adresa: Senovážné nám. 978/23, 110 00 Praha 1 – CZ

IČ: 65401697 • tel. +420 604 557 241 • datová schránka: eazp826 • www.kstcr.cz • e-mail: kstcr@kstcr.cz

Tisk: VS Tisk – tiskárna Vazební věznice Praha Pankrác

Vyšlo: prosinec 2021

Registrace Ministerstva kultury České republiky: ev. č. MK ČR E 18793

Bankovní spojení: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., č. ú.: 520228009/2700

(podrobněji pro jednotlivé druhy úhrad uvedeno v sekci Úhrady na str. 46)

Za obsahovou stránku příspěvků a názory zde publikované odpovídají autoři jednotlivých textů.

ÚVODNÍ SLOVO

Úvodní slovo nového předsedy KST ČR	1
Poděkování členům předchozích statutárních orgánů za jejich práci	2

OBSAH	3

KOUTEK POZIE

Kolik podob jedné básně? Stará čínská poezie	4

AKCE KST ČR

Akce KST ČR konané v II. pololetí 2021	5
Akce KST ČR plánované na I. pololetí 2022	6

LEGISLATIVA

Rozhovor se zástupci Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR na téma nový zákon	7
Překladatelé mají po 50 letech nová pravidla. Nejde je dodržovat, stěžují si na zákon	11
Ověřování listin do ciziny	13

KURZY A SEMINÁŘE KST ČR

Letní Kroměříž 2021	14
KST ČR připravila seminář právnické italštiny	17
XXV. Česko-německý terminologický seminář	18
XVIII. Terminologický seminář ruštiny	19

UDÁLOSTI A AKCE JINÝCH ORGANIZACÍ

Blok o soudním tlumočení a překladu	21
Veda a výzkum, teorie a praxe, vzdělávání a spolupráce... ..	23
Jednání členských organizací asociace EULITA	25
Kulatý stůl s představiteli ČMKOS k pracovním podmínkám tlumočnicků a překladatelů	27
<i>Jak to viděl Vladimír Renčín</i>	27

CO VÁS MŮŽE ZAJÍMAT

Dlouholetá spolupráce profesních tlumočnických a překladatelských organizací... ..	28
Afghánští tlumočníci nám pomáhali, teď jim hrozila smrt	30
Jak překládá stroj	32
Google Translate našel přemožitele	35
Postava tlumočnice v novince mezi krimiromány	37
Ministerstvo spravedlnosti ČR jako první resort spustilo pilotní projekt konverzní pošty v justici	38
Svatojeronýmská mše	39
30. září – svátek sv. Jeronýma – Mezinárodní den překladatelů	39
Otevírá Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) nové možnosti pro soudní tlumočníky a soudní překladatele?	41
Jaromír Tauchen: Soudní tlumočníci v proměnách věků	44

ODBORNÁ LITERATURA

Nová publikace o soudních překladatelích a tlumočnicích ve Francii	45

VÍTÁME NOVÉ ČLENY	47

GRATULUJEME JUBILANTŮM	48

KOLIK PODOB JEDNÉ BÁSNĚ?

Ukázky přebásnění staré čínské poezie v podání několika českých básníků-překladatelů

K daleké hraniční hoře...

K daleké hraniční hoře odejels, příteli.
Rok už pod tvými prsty se prsy mé nechvěly.
Zhubeněls jistě v boji, na zimní stříhám ti šat:
užší jej musím stříhnout, užší než dosavad.
(Bohumil Mathesius)

Myšlenky za tiché noci

Před mé lůžko luna vrhá ostré svoje světlo;
chvíli v pochybách jsem, jíní nejiskří-li na zemi se.
Zdvihám hlavu, hledím vzhůru ke skvělé luně,
hlavu skláním pak a v rozpomínky nořím se...
na svůj domov...
(Jaroslav Pšenička, 1902)

Na bílém loži probouzím se tich,
svítí to měsíc – či sem napad sníh?
Pozvedám hlavu: hledím na měsíc,
skláním ji: myslím na zem otců svých.
(Bohumil Mathesius, 1925)

Daleko v cizí krajině ležel jsem.
Světlo měsíční chvělo se před mým
lůžkem lesklé, stříbrné.
Zvedl jsem hlavu. – Zprvu myslil jsem,
že je to jitřní rosa, jež se leskne tam,
pak jsem však pochopil, že luna, luna to je jen...
A smutně hlavu k zemi nakloniv,
na domov vzdálený jsem vzpomínal.
(Otokar Žižka, 1942)

Před lůžkem jasné lunny zář je tak bílá,
že váhám – snad se to jíním zem zatřpytila.
Pozvedám hlavu a na jasnou lunu hledím,
skláním ji, vzpomínka na domov hlavu nachýlila.
(Marta Ryšavá, 1976)

Zas probouzím se do bělostné noci.
Není snad celá země pod sněhem?
I zvedám hlavu: svítí jasný měsíc.
Skláním ji: myslím na svou rodnou zem.
(František Hrubín, 1978)

Opuštěná žena

Bojuješ, hlídkuješ daleko u hranic.
Těžko jsi odcházel, já truchlit nepřestala.
Jsi jistě hubený, zhubeníš ještě víc...
Jak ušít zimní šat, aby ti dobře padl?
(František Hrubín)

Bohumil Mathesius (1888–1953) při přebásnění staré čínské poezie vycházel z anglických a německých překladů, a také ze starých latinských převodů čínské poezie dochovaných jezuitskými misionáři. Sám ve skutečnosti čínsky neuměl, avšak na parafrázích, resp. na volném zpracování překladů, B. Mathesius spolupracoval se zakladatelem české moderní sinologie Jaroslavem Průškem.

Čistě sinologická revize Mathesiových čínských parafrází zůstane vždy sporná: v řadě případů je lepší přijmout mathesiovskou „zkomoleninu“, než trvat na „správnější“, čistě sinologicky arbitrární verzi. Neboť kde by sinolog-odborník byl bez Mathesiova vkladu, který teprve z čínské poezie učinil výsostný a dodnes výlučný lyrický fakt české kultury?

František Hrubín (1910–1971) ve svých překladech čínské poezie spolupracoval se sinologem Augustinem Palátem (Nefritová flétna, 1954).

*S použitím textů z publikace Zpěvy staré Číny
(Československý spisovatel, 1988)
připravila redakce ST*

Akce KST ČR konané v II. pololetí 2021

Bližší informace o všech uvedených kurzech jsou uvedeny na webu KST ČR (www.kstcr.cz).

19.–23. 7. 2021 **Pětidenní odborné terminologické kurzy – občanskoprávní/obchodněprávní terminologie**
Kroměříž – Tradiční letní partnerská akce pořádaná ve spolupráci s Justiční akademií

Německá terminologie
Francouzská terminologie
Anglická terminologie

Bližší informace o obsahu a průběhu těchto kurzů jsou uvedeny v článku na str. 14

25. 9. 2021 **Členská schůze KST ČR**
Senovážné nám. 23, Praha 1

Volební schůze členů – volby do představenstva a do kontrolní komise KST ČR
Organizační schůze – změna stanov podle nového zákona platného od 1. 1. 2021

25. 9. 2021 **Společenský večer k 25. výročí existence Komory**
Staroměstská radnice, Praha 1 - Staré Město

Slavnostní společenský večer v historických prostorách radnice konaný pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu ČR Miloše Vystrčila
Volba předsedy a místopředsedy představenstva KST ČR

Bližší informace o průběhu členské schůze jsou uvedeny na webu KST ČR, v členské sekci.

29. 9. 2021 **Mše svatá za tlumočníky a překladatele**
Kostel sv. Petra na Starém Městě pražském

Sloužil: P. Lukáš Lipenský, O.Cr., administrátor Rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou (čestný člen JTP)

Bližší informace o mši jsou uvedeny v článku na str. 39

4.–7. 11. 2021 **XXV. ČESKO-NĚMECKÝ terminologický seminář**
Hotel Ibis, Univerzitní 65, Plzeň

Přednášející: Mgr. Michal Vávra, advokát (CZ), evropský usazený advokát (AT), plk. Mgr. Jiří Štochl, LL.M., vedoucí oddělení kyberkriminality a elektrotechniky, Kriminalistický ústav Policie České republiky, Michael Sturm, Rechtsanwalt (DE), advokátní kancelář Sturm Rechtsanwälte, JUDr. Jakub Drápal, M. Phil., doktorand PF UK v Praze, výzkumný pracovník Ústavu státu a práva Akademie věd ČR a asistent ústavní soudkyně, Mgr. et Mgr. Milada Bobková, Ph.D., tlumočnice a lektorka, členka KST ČR, PhDr. Milena Horálková, tlumočnice a vyučující na PF UK, členka KST ČR

27. 11. 2021 **ČESKO-RUSKÝ terminologický seminář**
 Senovážné nám. 23, Praha 1, zasedací místnost č. 201 a zároveň online přes platformu Zoom
- Konání: prezenčně i online*
Přednášející: Ing. Marina Purina, Ph.D., vyučující účetnictví na VŠE a vedoucí Katedry jazyků na Unicorn University, Mgr. Olena a Oksana Rizak, přednášející na PF UK, MUDr. Olga Žernosek, předsedkyně Spolku lékařů se zahraničním vzděláním
-
11. 12. 2021 **Kurz práce s CAT – RWS (SDL) TRADOS pro začátečníky, především soudní překladatele**
 a 18. 12. 2021 Hyberská 3, Praha 1, počítačová učebna Ústavu translatologie
- Školitel: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D., Ústav translatologie FFUK, odborný asistent ÚTRL*
- (V době tvorby tohoto čísla ST – listopad 2021 – byly semináře TRADOS řádně plánovány. V důsledku covidové situace a vyhlášeného nouzového stavu však existovala určitá pravděpodobnost, že semináře budou z důvodů proticovidových opatření zrušeny. Přesto jsou semináře v seznamu akcí KST ČR uváděny)*
-

Akce KST ČR plánované na I. pololetí 2022

26. 2. 2022 **Daňový seminář pro tlumočníky a překladatele**
 Senovážné nám. 23, Praha 1
- Konání prezenčně i online*
Přednášející: Mgr. Ing. Miloslav Hnátek, daňový poradce
-
26. 2. 2022 **Valná hromada Komory soudních tlumočníků a soudních překladatelů ČR**
 Senovážné nám. 23, Praha 1
- Koná se již tradičně po dopoledním daňovém semináři*
Všichni členové KST ČR jsou srdečně zváni
- Realizace zde uvedených, ale i plánování dalších akcí KST ČR jsou v současné chvíli (listopad 2021) zcela závislé na covidové situaci a rozsahu protikoronavirových opatřeních.*
-
30. 4. 2022 **Česko-polský terminologický seminář (nejen) pro soudní tlumočníky a překladatele**
 Senovážné nám. 23, Praha 1, zasedací místnost č. 201
-

Termíny, způsob a místo konání budou upřesněny podle covidové situace, sledujte web KST ČR.

ROZHOVOR SE ZÁSTUPCI KOMORY SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ A SOUDNÍCH PŘEKLADATELŮ ČR NA TÉMA NOVÝ ZÁKON

Jen přísné sankce a nové povinnosti vyšší kvalitu překladu a tlumočení nezajistí

Miroslav Jurman

Nový zákon o soudních tlumočnících a překladatelích, stejně jako nový zákon znalecký, a jejich prováděcí předpisy, měly být moderními normami nahrazujícími opravdu letitou starou úpravu. Z mého soudcovského pohledu jde však do značné míry o promarněnou příležitost, neboť zákony ideově a obsahem nikam moc nepokročily.

Michal Chuchút, předseda představenstva KST ČR

Ilona Šprcová, členka představenstva KST ČR

Obrátil jsem se proto na zástupce Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, abych zjistil, jaké jsou jejich názory a první praktické zkušenosti. Mou žádost o rozhovor vyslyšeli PhDr. Ilona Šprcová, MBA, tlumočnice jazyka ruského a anglického, členka představenstva Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, členka Asociace konferenčních tlumočnicků a členka Jednoty tlumočnicků a překladatelů, a dále Mgr. Michal Chuchút, LL.M., tlumočnick jazyka německého, člen představenstva Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR a advokát (pozn. red.: Rozhovor byl veden na počátku roku 2021. Na členské schůzi v září 2021 byla I. Šprcová opět zvolena do představenstva KST ČR a M. Chuchút byl zvolen předsedou představenstva KST ČR).

Miroslav Jurman (MJ): Začal bych první trochu historickou otázkou, co vlastně Komora soudních tlumočnicků očekávala od nového zákona?

Ilona Šprcová (IŠ): Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů očekávala od nového zákona zásadní změnu v regulaci soudně tlumočnické a soudně překladatelské činnosti, protože stávající zákon, který fungoval do 31. 12. 2020, byl z roku 1967. To znamená, že byl hodně poplatný té socialistické době, kdy vznikl, a od té doby byla jedna jediná novelizace, kdy bylo vypuštěno

slovo socialistický a státní moc byla nahrazena veřejnou mocí. Takže my jsme vlastně o novelizaci zákona usilovali už od vzniku Komory. To bylo v roce 1996. Já osobně jsem do Komory vstoupila v roce 2005 a v roce 2008 jsem byla zvolena do představenstva. Od té doby představenstvo Komory neustále usilovalo o novelu zákona nebo o nový zákon. Několikrát už to vypa-

dalo, že svého cíle dosáhneme. V roce 2009 jsme dokonce zpracovali vlastní návrh zákona, který nám spříznění poslanci předložili v poslanecké sněmovně jako svůj poslanecký návrh. Ten prošel prvním čtením, ale pak padla vláda a prezident vyhlásil nové předčasné volby, a tím pádem na ten zákon zase nedošlo.

Celou dobu jsme usilovali o to, abychom zlepšili podmínky tlumočnicků, abychom nastavili určitá pravidla pro naši práci, která v tom původním zákoně nebyla. Jako příklad mohu uvést, že už nějakou dobu jsme usilovali o rozdělení tlumočnické a překladatelské činnosti, neboť ten původní zákon to nerozlišoval. V podstatě všichni, kdo byli jmenováni tlumočníky, byli zároveň překladateli. Nicméně jsou to dvě rozdílné profese a pro výkon každé z nich je potřeba mít poněkud jiné kompetence. Takže jsme usilovali o to, aby tyto dva druhy činnosti byly rozděleny a aby se každý mohl rozhodnout, jestli chce dělat jednu či druhou, anebo obě. Toho se nám v novém zákoně dosáhnout podařilo.

Michal Chuchút (MCh): Další, co se nám podařilo a za co jsme rádi, je, že máme konečně zákon vlastní a že jsme se oddělili od znalců, což je diametrálně odlišná profese. Regulace v právních předpisech, která zde byla od roku 1967, rozhodně nebyla šťastná, když tato dvě rozdílná povolání upravoval jeden zákon, a navíc dosti podobným

způsobem. Naopak se nám nepodařilo prosadit třeba profesní samosprávu.

Považujeme se za širší součást justice, za svobodné povolání a domníváme se, že by bylo účelné, kdybychom mohli sami spravovat svoje záležitosti v samosprávné komoře, obdobně jako to mají třeba advokáti, notáři nebo exekutoři. Bohužel v tom nám předkladatel zákona nepopřál sluchu. To byla jedna ze záležitostí zahrnutá v tom námi zpracovaném návrhu zákona z roku 2009. Doufali jsme také v nastavení lepších podmínek i finančního charakteru, když dílčí novelizace stávajícího zákona a prováděcích předpisů vůči tomuto tématu byly velmi skoupé. Tarify se měnily naposledy k prvnímu lednu 2003, od té doby nebyly valorizovány, bylo nám opakovaně slibováno „ano, tarify se změní, až bude nový zákon“.

MJ: *V podstatě jste pojmenovali asi to nejpodstatnější nové, protože jinak zákon sice už není z roku 1967, ale myšlenkově a celou koncepcí mi přijde, že zůstal vlastně stejný a jediné, co přidal, je bič. Když jsem o tom tak přemýšlel, tak bych to osobně shrnul, že vám byla naložena těžší kára, vzal si na vás někdo daleko větší bič, ale nějak zapomněl na oves.*

IŠ: Máš úplnou pravdu. Skutečně nový zákon zavádí mnohem víc povinností administrativního charakteru, mnohem víc povinností z hlediska evidence, z hlediska toho, co, kam a jak máme zapisovat, a zavádí mnohem přísnější sankce, než jaké byly v tom zákoně předchozím, a za mnohem větší objem, nebo množství, různých, byť drobných přestupků. Za pochybení, které v podstatě nikoho neohrožuje na životě nebo na zdraví, pak máme mnohem větší sankce nežli třeba podnapilí řidiči.

MCh: Přestože české právo v poslední době je charakterizováno zpřísnováním, ať už trestní represe nebo represe v rámci správního trestání, tak tento zákon je z tohoto hlediska skutečně extrém a připadá nám, jako kdyby se legislativci nebo legislativní technici řídili úslovím, že na chudý lid musí být přísnost. Ale není to pouze o výši sankcí, je to i záležitost procesního charakteru. Přestupky podle tlumočnického zákona musejí být projednány v pěti-leté lhůtě, nejpozději do sedmi let od jejich spáchání. Když se náhodou někdo dopustí trestného činu křivého tlumočení, tak přečin, který je v prvním odstavci, se promlčí dřív než přestupek podle tlumočnického zákona.

IŠ: Další věc, která tedy nám vadí a o jejíž změnu jsme usilovali od samého začátku, je tzv. rozpětí ve vyhlášce. Dřívější vyhláška měla rozpětí odměny za tlumočnický

úkon od 100 do 350 Kč za normostranu nebo hodinu tlumočení. Současná vyhláška sice nejnížší a nejvyšší částku zvýšila, takže máme od 300 do 450 Kč za hodinu tlumočení nebo jednu normostranu, nicméně tam to rozpětí stále je. A jak vyhlášky, tak zákon hovoří o tom, že v jaké škále v rámci tohoto rozpětí bude odměna poskytnuta, o tom rozhodne příslušný zadavatel. Takže tlumočnick, když dostane práci, dostane zadání provést nějaký tlumočnický nebo překladatelský úkon, vlastně neví, jaká odměna mu bude za ten úkon náležet. Přitom ji má správně vyúčtovat, protože za nesprávné vyúčtování mu hrozí sankce až 200 000 Kč, tuším.

MCh: Z hlavy to nevím, každopádně za nesprávné vyúčtování sankce hrozí. Navíc, v zákoně je uvedeno, že v rámci rozpětí se odměna účtuje, nebo odměna náleží, podle náročnosti úkonu, ale náročnost úkonu posuzuje kdosi u zadavatele, třeba vyšší soudní úředník. Není to tlumočnick, není to překladatel. Takže z hlediska naší profese je to laik, kdo posuzuje, kolik peněz dostaneme, za jak náročný úkon.

IŠ: A nikde není definice té náročnosti. Jaké úkony mají být považovány za náročnější, jaké by mohly být považovány za méně náročné, a bohužel tedy v praxi z toho dřívějšího rozpětí jsme se často setkávali s názorem „vy máte angličtinu, to je běžný jazyk, ten umí kdekdo, tak Vám dáme méně“, neboli nižší částku v rámci rozpětí. Když má někdo nějaký exotičtější jazyk, tam se ta odměna nesnižovala tolik, protože zase těch tlumočnicků nebylo mnoho. Proto jsme při legislativním procesu v rámci připomínkování vyhlášky o odměňování soudního tlumočnicka navrhovali ministerstvu, aby nastavilo systém obdobný jiným svobodným povoláním, např. aby se inspirovalo advokátním či notářským tarifem. Bohužel, této naší prosbě nebylo vyhověno. V podstatě tady opět dochází k tomu, že za stejný úkon v různých krajích (anebo pro různé orgány za obdobný úkon) jsou tlumočníci nebo překladatelé odměňováni různě. Můžete překládat v podstatě tutéž žalobu v jednom kraji a v druhém kraji, a ta odměna se bude diametrálně lišit, klidně o třetinu.

MJ: *Takže tady možná můžou soudci pomoci tím, že by se snažili sjednocovat si judikaturu i v odměnách?*

IŠ: My bychom byli soudcům a soudům velice vděční, kdyby nás podpořili v naší argumentaci, že je potřeba mít jednotný tarif a v případech potřeby mít možnost jej navyšovat při nějakých extra náročných úkonech, anebo třeba i snižovat v případech nějakých nedostatků, nebo tzv. jednoduchých úkonů. Ale dneska máme ve vyhlášce rozpětí plus tam máme paragraf o tom, že za jednoduché a často

se opakující úkony, je možno odměnu snížit o 20 %. Takže když si vezmete, že vám zadavatel stanoví odměnu na nižší hranici rozpětí, a ještě dospěje k závěru, že to byl jednoduchý, často se opakující úkon, tak vám to ještě sníží o 20 %. A dostáváme se vlastně pod úroveň staré vyhlášky.

MJ: *Je vůbec něco, co bude někoho motivovat, aby se chtěl stát soudním tlumočnickem?*

IŠ: My se obáváme, že není.

MCh: Domnívám se, že motivovat to bude tak nanejvýš osoby, které se dlouho snažily být soudním tlumočnickem, nebyly jmenovány, protože dřív bylo jediné hledisko – potřeba/nepotřeba. Nyní při splnění zákonných podmínek je nárok na jmenování, ale vzhledem k tomu, co je naloženo za břemena na soudní tlumočníky, a vzhledem k tomu, jak náročné je nyní stát se soudním tlumočnickem, nejen co se týče vzdělání, ale i co se týče financí, které ten člověk musí vynaložit předtím, než je jmenován, tak se obávám, že příliš nových kolegů mezi sebou nepřivítáme.

MJ: *A kolik už jich odešlo nebo chce skončit, o tom má Komora nějakou představu?*

IŠ: Přesnou představu nemáme, ale už nám přichází signály ze strany některých členů, že uvažují o tom, že skutečně tuto činnost ukončí.

MCh: Větší propad se bude týkat zejména těch tlumočnicků, kteří udělají třeba jeden, dva úkony za rok, případně se té tlumočnické činnosti nevěnují vůbec, mají už jenom to razítko v šuplíku. Domníváme se, že ze stávajících zhruba 3000 zapsaných tlumočnicků aktivně a pravidelně tlumočí zhruba třetina.

MJ: *Mnoho je řešeno prováděcími předpisy, které byly vyhlášeny opravdu na poslední chvíli.*

MCh: Ano, dva ze tří prováděcích předpisů 7. prosince a třetí, který nás zas tolik nepálí, dokonce 31. prosince. Takže legisvakance jediný den.

IŠ: Ano, navíc nebyl připraven přechod na nový systém, takže tlumočníci se ocitli v situaci, kdy tedy podle nové vyhlášky a nového zákona měli plnit některé úkony, ale nemohli a nemohou do dneška (pozn. red.: rozhovor byl veden v lednu 2021). Například máme jasně stanoveno, že tlumočnická pečeť se používá na písemné tlumočnické

úkony a předkladatelská pečeť na překladatelské úkony a zákon opět stanoví dosti vysoké sankce, pokud bude použita pečeť nesprávně. V současné době ale nikdo z tlumočnicků nemá překladatelskou pečeť a ani ji mít nemůže, protože zatím nám nebyla vydána povolení k výrobě pečeti se státním znakem.² Zákon i vyhláška nám stanoví, že u písemných překladů v tlumočnické doložce musíme uvádět číslo, pod kterým je úkon evidován v evidenci úkonů. Elektronická evidence úkonů zatím spuštěna nebyla a pravděpodobně ještě několik měsíců spuštěna nebude. Takže tlumočníci stojí před neřešitelnou otázkou, co mají uvádět v doložce, kde a kam evidovat úkony. Pokud je nebudu evidovat, porušuji zákon.

MCh: Dokonce jsou v zákoně kromě kazuistických ustanovení, například ohledně poplatku za vstupní zkoušku, identifikována už i místa, která jsou rozporná s jinými zákony. Tlumočník nesmí podle našeho tlumočnického zákona opatřit tlumočnickou pečeť jiný úkon, než písemný tlumočnický úkon, což je v podstatě pouze přepis odpisů a záznamů. Nemůže tedy otisknout tlumočnickou pečeť na notářský zápis, ale v notářském řádu je zase stanovena povinnost tlumočnickou pečeť notářský zápis opatřit. A teď si můžeme vybrat, máme porušit notářský řád, nebo máme porušit náš předpis? Nad tím už si lámou hlavu i někteří notáři (pozn. red.: v mezidobí již došlo k vydání benchmarků, např. ohledně razítek na notářských zápisech – benchmark č. 3 z 28. 7. 2021).

IŠ: Podobná situace je u potvrzování matričních dokladů. V případě svatby, kdy jeden ze svatebčanů je cizinec, se doposud protokol o uzavření manželství stvrzoval razítkem tlumočnicka, který tu svatbu otlumočil. To samé platilo pro uznání otcovství na matrice. Protokoly z různých policejních výsledků, z různých pohovorů, třeba se žadateli o povolení k pobytu na Odboru azylové a migrační politiky MVČR. U tohoto pohovoru musí být přítomen tlumočník a doposud vždy svou pečeť stvrzoval, že obsah protokolu byl jím přetlumočen. V současné době nemá právo tuto pečeť na tento protokol umístit.

MCh: Uvedu další příklad problematických ustanovení. Novelou, která byla přijata ještě v rámci legisvakace lhůty, byla zakotvena možnost odmítnout tlumočnický úkon. Ministerstvo nám v tomto sice vyšlo vstříc, ale zároveň do zákona doplnilo, že tato odmítnutí mají být zaznamenávána v oné elektronické evidenci. Nikdo neví, jakým způsobem se to tam bude zaznamenávat, případně, kdo to tam bude zaznamenávat, a máme indicii např.

2 Během měsíce března byly Ministerstvem spravedlnosti ČR tlumočnickům rozeslány dopisy s oprávněním k výrobě pečeti podle nového zákona.

od policejních orgánů, že to pro ně bude znamenat leda administrativní zátěž, takže nad tím spíš mávnou rukou.

Když se vrátím k odměňování, i v případě, že nebude sporu o tom, kolik si má tlumočník či překladatel vyúčtovat, zde vidíme administrativní zátěž pro soudy i tlumočníky danou až nesmyslně kazuistickými ustanoveními zákona a prováděcích předpisů. Předpisy zakotvují poměrně podrobně obsah vyúčtování, takže na to, co jsem dříve ve vyúčtování vypsál ve čtyřech řádcích, nyní spotřebuji zhruba tak jeden a půl stránky, kdy u každého jednotlivého komponentu toho vyúčtování musím uvádět, kolik jsem vyúčtoval, kolik činí daň z přidané hodnoty, kolik činí celková cena brutto, potom totéž u součtu. My můžeme vyúčtování podat též do protokolu, ale už vidím protokolující úřednici u jednání, jak jí tam půl hodiny něco diktujeme, a už vidím i toho soudce, jak z nás má „radost.“

MJ: *Mě ještě překvapilo, že máte jako jednu z podmínek zápisu, aby dotyčný nebyl v úpadku. Ve chvíli, kdy se někdo dostane do úpadku, tak musí okamžitě toto ohlásit a skončit. Tušíte, k čemu je tohle dobré?*

MCh: Zřejmě se tady zákonodárci inspirovali profesní legislativou např. u advokátů či notářů, ale i tak je tam uvedeno, že např. advokát končí, když je na jeho majetek prohlášen konkurz, tam nestačí pouze zjištění úpadku. Advokát může vykonávat svoji profesi i v případě, že je třeba v oddlužení, tlumočník nikoliv. Stejně tak je zde možnost a pravomoc v rámci správního uvážení ministerstva pozastavit výkon tlumočnické činnosti, pokud se tlumočník dopustí jakéhokoliv trestného činu. Chápal bych to, pokud by to bylo u jakéhokoliv úmyslného trestného činu a nedbalostního trestného činu, který souvisí bezprostředně s tlumočením, ale stát se může cokoliv, kdokoli z nás může chvilinku nedávat pozor a způsobit dopravní nehodu se zraněním. Už při tom, když se dopustí někdo z nás takového trestného činu, tak ministerský úředník může přijít a říct „pane, já Vám pozastavuji Vaši činnost, Vy už teď, kvůli tomu, že jste támhle naboural, nemůžete tlumočit“.

Pevně doufám, že ministerstvo to své oprávnění takto využívat nebude, ale je to určitá nelogičnost, která v tom zákoně prostě je.

MJ: *Já, když to tak poslouchám, tak opravdu si spíš potvrzuji dojem, že těch přínosů je daleko méně, než negativ.*

IŠ: No, už i v tlumočnické komunitě zazněl takový povzdech, že „... zlatý starý zákon a zlatá stará vyhláška“.

MJ: *Napadá Vás něco, čím bychom vám my jako soudci při tom reálném životě mohli pomoci k tomu, abychom využili nějaká pozitiva nového zákona?*

IŠ: Určitě abyste lobbovali za jednotnou sazbu. Abyste argumentovali ministerstvu tím, že i pro vás je to zatěžující další činnost navíc, máte-li rozhodovat o tom, v jaké výši v rámci rozmezí budete přiznávat odměny tlumočnickům. Že byste se spíše potřebovali soustředit na to samotné soudnictví, na souzení a rozhodování v trestních či civilních věcech. Abyste prostě měli jasně stanoveny, prostě přijde tlumočník, odtlumochí tolik a tolik hodin a je jasná jeho odměna. Znamenalo by to zjednodušení jak pro vás, tak pro nás. A myslím, že pro obě strany by to bylo mnohem výhodnější.

MCh: Soudy by nám mohly též vyjít vstříc, pokud by víc využívaly tu možnost, že s námi budou dopředu konzultovat tlumočnické a překladatelské úkony a že nám poskytnou součinnost. Typicky například při tlumočení při hlavním líčení v trestních věcech, že nám dopředu předají obžalobu. Dosud to zdaleka ne vždy bylo pravidlem a ten tlumočník se ani nemohl připravit tak, aby měl čisté svědomí, na tlumočení, které měl podat u soudu. I v době účinnosti dosavadního zákona celá řada soudců a soudů nám tuto součinnost poskytovala, ale dělali to nad rámec svých povinností, nad rámec zákona. Díky jim za to.

MJ: *Já vám moc děkuji za rozhovor.*

Rozhovor vedl Mgr. Miroslav Jurman, místopředseda Okresního soudu v Českých Budějovicích

Tento rozhovor byl též uveden v bulletinu Soudce, č. 5/2021, vydávaný Soudcovskou unií ČR.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočnicku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

PŘEKLADATELÉ MAJÍ PO 50 LETECH NOVÁ PRAVIDLA. NEJDE JE DODRŽOVAT, STĚŽUJÍ SI NA ZÁKON

Po více než 50 letech se soudní tlumočníci a překladatelé dočkali. Mají nový zákon, který lépe odpovídá současné době. Má však jeden problém – nelze ho v některých bodech dodržovat

Kateřina Hovorková, Aktualne.cz

Soudní tlumočníci a soudní překladatelé dělají spoustu věcí – jsou nezbytní při policejních výsleších cizinců, účastní se náročných soudních jednání, stále častěji tlumočí na sítích občanů cizí země, uznávají otcovství, překládají diplomy a vysvědčení, jsou přítomni na zkouškách cizinců v autoškole, pomáhají s integrací cizinců na český pracovní trh a vykonávají mnoho dalších činností.

Zákon, podle kterého se ve své kvalifikované činnosti ještě do konce loňského roku řídili, pocházel z roku 1967, a proto již dávno neodpovídal realitě. I z tohoto důvodu se dlouho připravoval nový zákon, jehož účinnost konečně nastala letos v lednu. Zákon upravuje některé důležité body práce v oboru, zároveň předpokládá jeho digitalizaci. Právě ve využívání nových technologií ale Ministerstvo spravedlnosti ČR poněkud zaspalo, a tak některé zákonem určené povinnosti tlumočníci a překladatelé nemohou podle nových pravidel vykonávat.

„Nová pravidla provázejí i po čtyřech měsících, co začala platit, porodní bolestí. Stále nám chybí speciální datová schránka, kterou máme jako soudní tlumočníci a překladatelé využívat. Nedávno se ale alespoň objevila zmínka, že už se chystá,“ vysvětluje pro Aktuálně.cz soudní tlumočník a překladatel Libor Nenutil.

Druhým problémem je to, že zatím není funkční elektronická evidence úkonů. Doposud museli tlumočníci a překladatelé každou svou práci, na které bylo jejich razítko, evidovat do klasického „papírového“ deníku, popřípadě do excelové tabulky. Jednou za rok přehled posílali na krajský soud. Nyní mají zákonnou povinnost vše zapisovat do elektronického deníku. Ten však zatím neexistuje.

(Pozn. red.: Tento článek vznikl v průběhu měsíce května 2021. V době, kdy je připravován pro uvedení v bulletinu ST 02/2021, tj. listopad 2021, je situace stále nevyřešena, přetrvává)

Systémy se musí propojit, hájí se ministerstvo

„Zdržení je výsledkem souběhu několika faktorů. Již samotný proces zadávacího řízení k zakázce je časově náročný. Navíc musí zohledňovat požadavky nových předpisů a také další podrobné požadavky plynoucí z prováděcích předpisů přijatých teprve koncem roku 2020, tedy nedlouho před datem účinnosti nových předpisů,“ vysvětluje zdržení tiskový mluvčí ministerstva spravedlnosti Vladimír Řepka.

Doplňuje, že elektronizaci veřejné správy, kam spadají i seznamy znalců a tlumočnicků, je potřeba provázat s již fungujícími systémy, a to vyžaduje určitý čas. *„Propojení zmíněných komponent, které budou sloužit k autentizaci uživatelů informačního systému, navíc vyžaduje součinnost a koordinaci postupu ze strany několika externích dodavatelů,“* doplňuje Řepka.

Zřízení datových schránek soudních tlumočnicků a překladatelů je podle něj v působnosti Ministerstva vnitra. *„Novela zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů stanovila pro zřízení těchto profesních datových schránek lhůtu šest měsíců ode dne nabytí účinnosti novely zákona. Ministerstvo vnitra připravuje spuštění datových schránek v zákonem stanovené lhůtě. K 1. květnu 2021 zahájí rozesílání přístupových údajů,“* slibuje tiskový mluvčí.

A jak to tedy tlumočníci řeší?

„Zatím to tedy dělám jako v minulosti,“ říká k nefunkčnímu bodům zákona Libor Nenutil, který tlumočí a překládá z angličtiny a francouzštiny. Práce má dostatek, přitom soudních tlumočnicků a překladatelů, tedy těch, kdo mají úřední razítko, je v Česku kolem tří tisíc. Z toho řada lidí to dělá spíše jako vedlejší činnost ke svému hlavnímu zaměstnání. Tak je tomu převážně v menších městech. I to by se mohlo díky novému zákonu změnit. *„Nově má žadatel na zápis do seznamu soudních tlumočnicků a překladatelů po splnění všech podmínek právní nárok a jmenování*

uděluje Ministerstvo spravedlnosti. Dříve tomu tak nebylo, jmenování bylo podmíněno počtem již jmenovaných tlumočnicků pro daný jazyk příslušným krajským soudem, pod který žadatel podle svého místa bydliště spadal, i když měl splněny všechny stanovené podmínky,“ říká Petra Sendlerová, metodička pro překlady a tlumočení z jazykové školy Skřivánek.

Podle ní by to mohla být motivace pro tlumočníky a překladatele „větších“ jazyků – angličtiny, němčiny, francouzštiny, u kterých je obvykle větší počet zájemců než u těch „menších“, méně obvyklých (mongolština, vietnamština... ad.). Šanci na jmenování podle starých podmínek měli tím pádem nižší.

Jak se vlastně mohu stát soudním tlumočnickem či překladatelem?

„Potřebujete magisterské vzdělání, ideálně v jazykovém oboru, ale není to podmínkou. Dále musíte absolvovat povinné dva semestry práva na právnických fakultách v Praze či Brně, a ještě musíte doložit pět let praxe. To platí u velkých jazyků. U vzácnějších jazyků jsou podmínky mírnější, není podmínkou vysokoškolské vzdělání,“¹ říká Libor Nenutil.

Nový zákon také dělí jazykové profese na tlumočení a překladatelství. „Je to výhoda pro ty, kteří mají větší zkušenosti s jednou z těchto oblastí a té se chtějí věnovat. Někomu vyhovuje více bezprostřední ústní projev a kontakt s lidmi, a proto upřednostňuje výkon tlumočení. Někdo se zase lépe vyjadřuje písemně, je zvyklý výstup více promýšlet a nevadí mu absence osobního kontaktu, a tak je pro něj výhodnější věnovat se pouze překladu. Mělo by to přispět ke zvyšování kvality poskytovaných služeb tím, že se každý soustředí na to, co mu jde lépe. Je ale možné tyto činnosti i kombinovat,“ doplňuje Petra Sendlerová.

Odměny se za 50 let významně snížily

Co se s novými pravidly příliš nezměnilo, jsou odměny. Ty jsou stanoveny v rozmezí od 300 do 450 korun za hodinu tlumočení či normostranu překladu.

„To je cena pro státní správu, tedy když mě osloví soud, potřebuje něco přeložit, tak se aplikuje tento způsob, resp. toto rozpětí odměny. Bohužel to dává prostor úředníkům, kteří výši odměny stanovují, a ti většinou „šetří“ a zvolí nižší hranici,“ říká Libor Nenutil, který se tlumočením a překlady živí jako osoba samostatně výdělečně činná.

A tak ví, že z daňového pohledu má odměna od státních institucí ještě jedno minus, než je jen její výše. „Pokud děláte překlad v komerční sféře, můžete si uplatnit 60 % daňový paušál. U soudních překladů, tedy v nekomerční sféře, je to jen 40 % paušál. Nikdo neví proč. Navíc náklady na soudní překlad jsou vyšší,“ dodává.

Podle Petry Sendlerové jsou ale odměny za zakázky od soukromých zadavatelů obvykle vyšší. „Většina soudních tlumočnicků a překladatelů proto kombinuje soudní a komerční zakázky, ale je pravda, že někteří k tomu vykonávají ještě i jiné zaměstnání. Důvody mohou být různé. Jedním z nich může být to, že pracují ve specifickém oboru a tím si udržují svoji odbornost, která je i pro výkon překladů a tlumočení důležitá,“ dodává Sendlerová.

Nový zákon jí připadá nedostatečný i v otázce dalšího vzdělávání: „Zákon na ně zkrátka vůbec nepamatuje. Tlumočníci a překladatelé se tak musí dovzdělávat samostatně a za své peníze. Umožňují jim to různé profesní organizace, které pro ně pravidelně pořádají vzdělávací akce. Proto i my pro naše dodavatele organizujeme profesní školení, kterými byly například kurz zaměřený na tvůrčí práci s překladem, kurz základností češtiny, právnický workshop, školení o překládání pro instituce EU nebo školení zaměřené na revize a korektury, abychom náš obor podpořili.“

Zdroj: Aktualne.zpravy.cz; <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/novy-zakon-o-tlumocnicich-a-prekkladatelich/r~308293bea74d11ebb0fa0cc47ab5f122/>

¹ Pozn. red.: Tato informace není zcela kompletní. Podmínky odborné způsobilosti jsou stanoveny v zákonu č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, § 8:

Odborná způsobilost

(1) Za odborně způsobilou podle § 7 odst. 1 písm. a) se považuje osoba, která

a) získala vysokoškolské vzdělání nejméně v magisterském studijním programu, pokud je lze získat, jinak nejvyšší možné dosažitelné vzdělání,

b) absolvovala státní jazykovou zkoušku speciální pro obor tlumočnický nebo překladatelský, nebylo-li předmětem vysokoškolského vzdělání studium jazyka, pro který daná osoba žádá o zápis do seznamu tlumočnicků a překladatelů, nebo se jedná o osobu, jejímž mateřským jazykem je daný jazyk,

c) získala 5 let aktivní tlumočnické nebo překladatelské praxe,

d) absolvovala doplňkové studium pro tlumočníky a překladatele v oblasti práva na vysoké škole s magisterským studijním programem právo a právní věda,

e) získala jiné osvědčení o odborné způsobilosti zaměřené na daný jazyk nebo absolvovala kvalifikační akreditovaný kurz zaměřený na daný jazyk, pokud je to nezbytné k výkonu tlumočnické nebo překladatelské činnosti s odbornou péčí, a

f) úspěšně složila vstupní zkoušku podle § 10.

OVĚŘOVÁNÍ LISTIN DO CIZINY

Důležité: Změny v agendě ověřování listin do ciziny od 1. 9. a 1. 10. 2021

justice.cz

V souvislosti s novelou zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), si dovoluujeme informovat veřejnost o **přesunu agendy ověřování listin vydaných či ověřených notáři APOSTILNÍ DOLOŽKOU (APOSTILLE)** blíže občanům.

V praxi to bude znamenat, že **apostilní doložky na listiny vydané nebo ověřené notáři bude od 1. 10. 2021 vydávat Notářská komora ČR ve svém sídle a posléze i ve všech regionálních notářských komorách (bližší informace o vydávání apostil regionálními komorami budou s předstihem publikovány na webových stránkách Notářské komory ČR)**. Odpadne tak nutnost cestovat za touto službou pouze na jeden úřad do hlavního města.

Na tuto změnu navazuje i novela zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, která reaguje na skutečnost, že výše správních poplatků za vydání apostilní doložky nebo vyššího ověření nebyla přes rostoucí náklady od svého zavedení nikdy měněna a již dlouhodobě nereflektovala reálné náklady spojené s jejich vydáváním. Nezbytné zvýšení poplatků by mělo být současně vyváženo **vyšším komfortem a nemalou úsporou času i nákladů na cestování**, a to díky možnosti řešit alespoň část této agendy v regionech.

Bližší informace k ověřování notářskými komorami naleznete na:

- **webových stránkách Notářské komory ČR, Apolinářská 442/12, 128 00 Praha 2, tel. 224 921 258, <https://www.nkcr.cz/apostila>**
- <https://www.justice.cz/web/msp/overovani-listin-do-ciziny1>

Přehled jednotlivých změn v agendě ověřování

Apostila

- **Od 1. 10. 2021 přechází agenda vydávání apostilních doložek na české veřejné listiny vydané nebo ověřené notáři na Notářskou komoru ČR a regionální notářské komory. Ministerstvo spravedlnosti ČR od tohoto data tento typ listin apostilní doložkou ověřovat nebude.**
- **Od 1. 10. 2021 bude Ministerstvo spravedlnosti ČR vydávat apostilní doložky pouze na české**

veřejné listiny vydané či ověřené soudy, případně exekutory.

Superlegalizace

- **Ministerstvo spravedlnosti ČR bude i nadále zajišťovat vyšší ověřování listiny vydaných či ověřených notáři v procesu tzv. superlegalizace, stejně jako vyšší ověřování českých veřejných listin vydaných či ověřených soudy, případně exekutory (zde se nic nemění).**

Poplatky za ověření

- **Od 1. 9. 2021 bude Ministerstvo spravedlnosti ČR vybírat správní poplatek za vydání apostilní doložky ve výši 300 Kč a za vyšší ověření ve výši 100 Kč.**
- **U korespondenčních žádostí o ověření bude výše správního poplatku určena dle data podání žádosti (tzn. že u žádostí podaných k poštovní přepravě do 31. 8. 2021 (včetně) bude poplatek za ověření vybírán ve výši stanovené podle původních/starých podmínek).**

Korespondenční žádosti o ověření

- **Ministerstvo spravedlnosti bude přijímat korespondenční žádosti o ověření českých veřejných listin vydaných či ověřených notáři apostilní doložkou, pokud budou odeslány do 15. 9. 2021 (aby je bylo možno zpracovat do 30. 9. 2021). Pokud nebude možné z objektivních důvodů tyto žádosti ministerstvem vyřídit do 30. 9. 2021, budou vráceny žadateli zpět bez vyřízení s odkazem na Notářskou komoru ČR.**
- **Žádosti o korespondenční (stejně jako prezenční) ověření listin vydaných nebo ověřených notáři apostilní doložkou bude od 1.10.2021 vyřizovat Notářská komora ČR. Ministerstvo spravedlnosti od tohoto data již nebude na tento typ listin vydávat apostilní doložky.**
- Podrobnosti o podmínkách ověřování naleznete na webových stránkách Notářské komory ČR, Apolinářská 442/12, 128 00 Praha 2, tel. 224 921 258, <https://www.nkcr.cz/apostila>

Zdroj: [justice.cz](https://www.justice.cz/web/msp/overovani-listin-do-ciziny1); <https://www.justice.cz/web/msp/overovani-listin-do-ciziny1>

LETNÍ KROMĚŘÍŽ 2021

Ve dnech 19. až 23. července 2021 se po zhruba ročním období nejistoty způsobené covidem-19 konaly tradiční – již třinácté – letní semináře Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR v Kroměříži. Opět se jednalo o partnerskou akci organizovanou ve spolupráci s Justiční akademií, proto jsme stejně jako v minulosti měli znovu možnost využít jejich prostor. Zájem kolegů překladatelů i tlumočnicků byl veliký, proto i účast byla hojná, dokonce vyšší než vloni

Eva Gorgolová

Letos se letních seminářů **právní angličtiny, francouzštiny a němčiny**, partnerské akce s Justiční akademií, zúčastnilo **celkem 122 posluchačů**: angličtiny 50 účastníků, z toho 9 pracovníků justice, němčiny 52, z toho 5 z justice a francouzštiny 20, z toho 2 z justice, a to 80 soudních tlumočnicků, resp. překladatelů zapsaných v České republice, z toho více než 60 členů Komory. Semináře opět zahájila paní Ludmila Vodáková, ředitelka Justiční akademie.

Byli jsme moc rádi, že naše pozvání na první den přijali **zástupci Ministerstva spravedlnosti ČR** v čele s ředitelem odboru insolvenčního a soudních znalců Janem Benýškem a jeho kolegové Markéta Tomanová a Vladimír Šarapajev. Ti měli zhruba půlhodinovou prezentaci na téma **vstupní zkoušky pro zápis soudních tlumočnicků a soudních překladatelů podle nového zákona**, kterou musí složit nejen noví uchazeči o výkon profese soudního tlumočnicka, ale i ti jmenovaní ještě podle starého zákona, kteří chtějí pokračovat ve své profesi i po 31. prosinci 2025.

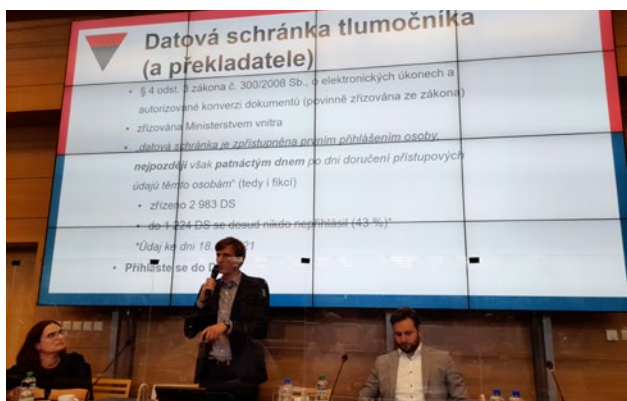
Po této prezentaci, které se zúčastnili i pracovníci justice, jsme měli možnost klást dotazy. To bylo vskutku náležitě využito, až jsme museli po hodině dotazů a odpovědí diskusi ukončit, abychom mohli pokračovat v dalších, a to

odborných jazykových přednáškách, tentokrát na téma **terminologie občanskoprávní, resp. obchodního práva**.

Přednášející byli zase skvělí. **Angličtinu** přednášeli Ondřej Klabal a Vladimíra Kvasničková. **Francouzštinu** přednášel Tomáš Duběda a Klára Mortier, však zde také nepřednášeli poprvé. A doufáme, že i v příštích letech nám zachovají přízeň. **Němčinu** zahájil notář z Rakouska, pan Michael Müllner, v úterý přednášela kolegyně Catherina Van den Brinková Štifterová, která již přes deset let spolupracuje s renomovanou advokátní kanceláří Havel & Partners, s. r. o., poté naši členové představenstva Pavlína Lössl, rakouská i česká soudní tlumočnice a překladatelka, a Michal Chuchút, advokát, soudní tlumočnick i překladatel, externí vyučující na UJEP.

S podrobnější náplní se ti, kteří s námi nebyli, mohou seznámit na webu Komory, a to v sekci Historie akcí.

Účastníci seminářů využili i řady možností mimovýukových aktivit spočívajících nejen v návštěvě místních kaváren, cukráren a restaurací, památek, výstav apod., ale kolegové si taktéž chodili zaběhat do Podzámecké zahrady, zahrát tenis na Bajdu, podnikli výlety na kole anebo se

Čas pracovní – na přednášce se zástupci Ministerstva spravedlnosti ČR

Čas relaxační – s jógou

zúčastnili společně jógy na zahradě Samadhi jóga studia, kterou také každoročně organizujeme.

V pondělí a v úterý někteří účastníci navštívili letní kino, kdy bohužel v úterý projekci znepříjemnilo několik přeháněk. Větší část z nás se raději zúčastnila koncertu ve skleníku Květné zahrady, v rámci cyklu Hudba v zahradách a zámku, a to Operního večera s díly Wolfganga Amadea Mozarta v podání Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín pod taktovkou Jakuba Klecnera a sólistů Patricie Janečkové a Romana Hozy.

Ve středu v poledne se opět konala komentovaná prohlídka historické budovy Justiční akademie, kterou nás již tradičně provedla Alena Krejčíková z Justiční akademie. Závěrečné čtvrtéční posezení, nejen s milým občerstvením „kdo co přinese“, ale i s hudbou a zpěvem, se zase vydařilo – někteří tlumočníci, překladatelé, ale i lektori totiž vynikají ve zpěvu i ve hře na hudební nástroje.

Už dnes se těším na další ročníky a doufám v pokračující skvělou spolupráci s Justiční akademií.

Právnícká němčina

Michal Chuchút

Obdobně jako loni, i letos jsme do poslední chvíle neměli absolutní jistotu, zda nám koronavirus nezhatí plány na školení, které je pro řadu tlumočnicků příležitostí k setkání s kolegy a středobodem letní sezóny.

Okolnosti nám byly milostivý, a tak jsme se mohli v Kroměříži sejít již potřinácté.

Na letních kurzech se tradičně střídá blok věnovaný civilnímu a trestnímu právu, letos byly na pořadu záležitosti civilní, zejména dědické právo, nemovitosti, právo obchodních společností a právo rodinné.

Už v úvodu organizátoři žasli nad počtem účastníků, **do Kroměříže totiž poprvé přijelo více němčinářů než angličtinářů.** Rádi jsme proto opět využili dostatečně velké místnosti v bývalých kasárnách v budově B Justiční akademie.

Stejně jako v předchozích letech se naší kolegyni Pavlíně Lössl podařilo zajistit jak obsahovou náplň (na špičkové úrovni!), tak zahraničního přednášejícího. Tentokrát se jím, vzhledem k zaměření semináře, stal pan **Mag. Michel Müller**, notář v Laa an der Thaya. Škoda, že se nemohl zdržet déle, neboť jeho přednášky byly velmi zajímavé a přínosné.

Část výuky si letos vzala na svá bedra i bývalá členka představenstva KST ČR **Mgr. Catherina Van den Brinková Štífterová**. Ve své přednášce se zaměřila na dvě navýsost aktuální témata, ochranu osobních údajů a evidenci skutečných majitelů.

Z Kroměříže jsme odjížděli nabití novými vědomostmi a s lítostí, že týdenní kurz uběhl až neuvěřitelně rychle. Již nyní se však můžeme těšit na další ročník. Snad neprozradím příliš, když zde uvedu, že opět jednáme se zahraničním přednášejícím, tentokrát s trestněprávní specializací.

Právnícká francouzština

Petra Kameníková

V letošním roce tvořila skupina francouzštinářů bezmála pětinu všech účastníků letní „Kroměříže“. Pětidenní kurz byl zaměřen na terminologii občanskoprávní, resp. obchodní. Své prezentace přednesli a následně důkladně terminologicky analyzovali osvědčení a velmi oblíbení lektori – **Mgr. Klára Mortier**, vyučující na Université de Compiègne, soudní překladatelka při Odvolacím soudu v Amiens a **doc. PhDr. Tomáš Duběda, Ph.D.**, vyučující Ústavu translatologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, uznávaný odborník na překlady neliterárních textů z oblasti veřejné správy, legislativy EU, mezinárodního práva, financí aj. a také externí vyučující právní francouzštiny v kurzu Doplnkové studium pro překladatele právních textů v rámci Juridika na Právnícké fakultě UK v Praze.

Pečlivě připravený program byl vskutku bohatý a čas strávený v učebně efektivně využitý. Témata byla svou šíří tak obsáhlá a naše nadšení tak velké, že jsme většinou zapomínali na zažité *pause café*. Teoretické a na ně navazující praktické části jednotlivých bloků se vzájemně tematicky prolínaly a účelně doplňovaly. Teoretická část přednášená paní Mortier byla založena na prezentaci a analýze právních předpisů a jiných textových zdrojů, praktická část pod vedením pana Dubědy probíhala formou diskuse nad konkrétním zadáním a jednotlivými aspekty řešení. Jakožto odborník v oboru terminologické a textové kompetence v právním překladu nám neúnavně poskytoval významný lexikální servis širokospektrálního charakteru a v případě potřeby pohotově přispěchal s exaktní definicí či překladem potřebného výrazu. V praktické části probíhala zároveň výměna zkušeností z překladatelské a tlumočnické praxe všech účastníků doplněná o cenné poznatky kolegyní z prostředí justice. Milí kolegové ze sousedního Slovenska přinášeli rovněž cenné postřehy ze zahraničí. Během terminologických diskusí došlo i na témata ze života STP a jejich pracovních podmínek. Systém odměňování STP

v ČR vzbudil mezi slovenskými kolegy údiv a na oplátku nám poskytli zpravodajství o již tak příznivých a stále se zlepšujících podmínkách STP na Slovensku, kde se dnes odměny a náhrady za překladatelské úkony pohybují ve významně vyšších sazbách než ty české, což i u nás vyvolalo patričný údiv.

Mgr. Klára Mortier působící jako soudní překladatelka ve Francii je znalá francouzského prostředí a podrobně nás obeznámila v rámci prvního bloku o pracovním právu se současnou francouzskou legislativou, s novým Zákoníkem práce („*Loi El Khomri*“), jež zavádí mnoho novinek nejen v oblasti nových typů pracovněprávních vztahů. Díky kolegyním z řad veřejných institucí jsme se zaměřili i na terminologii v oblasti pracovněprávních poměrů státních zaměstnanců, zejména na právní předpisy o státní službě. Následující den byl věnován problematice smluvního práva, prostudovali jsme typy smluv a příklady smluvních ustanovení, řešila se i otázka smluvní odpovědnosti a ochrany spotřebitele, pročetli jsme některé rozsudky ve věci nesplnění smluvního závazku apod.

Třetí den jsme se zaměřili na terminologii občanského práva procesního, na francouzský občanský soudní řád, na typy soudních rozhodnutí (např. kasačního soudu), čtvrtý den potom na právo obchodních společností, typy společností a jejich základní charakteristiky a fungování. Neméně zajímavá byla také část věnovaná právu insolvenčnímu a hlavním pojmům, jako např. insolvenční řízení, oddlužení, konkurz, insolvenční správce, soudní dohled aj.

Během posledního bloku pan doc. Duběda uplatnil známé pravidlo „Chybami se člověk učí!“ při prezentaci výsledků ankety provedené na jaře roku 2020 mezi soudními překladateli na téma terminologické problémy, polysémie, *faux amis* a další. Rovněž poukázal na často zaměňované výrazy nejen mezi překladateli a tlumočníky, ale dokonce i samotnými českými autory více či méně známých odborných slovníků.

Kroměříž není jen o prezentacích, překladech a tlumočení, je to také setkávání se s kolegy, navazování nových pracovních kontaktů, utváření důležitých vztahů mezi překladateli a pracovníky justice a nenahraditelná výměna zkušeností. Je to i příležitost zažít nezapomenutelné okamžiky zasazené do atraktivních kulis města Kroměříže – letos to bylo například hudební setkání s Mozartem v Květné zahradě, popcorn v letním kině s Šarlatánem Ivana Trojana nebo podvečery v útulných vinotékách, kam po náročném dni často směřovaly kroky nejen nás francouzštinářů.

Čas diskusí – na společenském večírku

Tradiční společenský večer je pak vždy příjemným završením letního kurzu.

Všem organizátorům a realizačnímu týmu KST ČR a Justiční akademie patří náš velký dík za jejich vynikající práci a bezproblémový průběh celé akce. Speciální dík potom Kláře Mortier, Tomášovi Dubědovi a Janě Klokočkové za jejich profesionalitu a přátelskou atmosféru našich seminářů. Příští „Kroměříž“ bude věnována trestněprávní terminologii. Již dnes se těšíme na setkání s Vámi v duchu mírně parafrázovaného francouzského úsloví: „*Toujours prêts, toujours là!*“

Právnícká angličtina

Martin Mikuláš

V tomto roce jsme se v Kroměříži sešli již po třinácté. Epidemická situace v období pandemie nám přála, a kurz se nakonec mohl bez problémů uskutečnit. Hlavními přednášejícími v anglické sekci byli tentokrát **Mgr. et Mgr. Vladimíra Kvasničková**, právnička a zároveň odborná asistentka Katedry jazyků Právnícké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a lektorka právnícké angličtiny České advokátní komory, a **Mgr. et Mgr. Ondřej Klabal, Ph.D.**, právník a lektor Katedry anglistiky a amerikanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Spojení hluboké právní erudice s lingvistickým vzděláním a praxí u obou přednášejících přispělo k nesmírně fundovanému, preciznímu a zároveň poutavému výkladu jazykových jevů, které byly prezentovány a interpretovány z pohledu právníka a lingvisty na pozadí aktuálních poznatků jednotlivých právních disciplín. Tato kombinace je přínosná zejména pro auditorium soudních tlumočnicků a překladatelů, kteří v každodenní praxi s věrným jazykovým ztvárněním právních reálií nemálo zápolí.

Dr. Klabal se ve svých přednáškách zaměřil na problematiku listin obsahujících určitý právní úkon (angl. *deed*), analyzoval význam právního úkonu a další možné významy příslušné anglické terminologie a detailně vysvětlil strukturu vybraných listin.

Součástí praktické části byl překlad autentických „*deeds*“, při kterých se přednášející zaměřil na typické chyby českých překladatelů. Dále se kolega Klabal věnoval svěrečnickým fondům a smlouvě o výkonu funkce.

Mgr. Kvasničková věnovala své příspěvky právu rodinnému a dědickému. Posluchače seznámila s prameny rodinného práva v některých anglofonních zemích a odborně vyložila terminologické rozdíly plynoucí z odlišných právních realit. Znalosti z přednášek si mohli účastníci ověřit při překladu dohody o majetkových poměrech manželů, návrhu o zahájení řízení o určení otcovství a dalších

autentických dokumentů z této oblasti práva. Mezi další témata přednášející zařadila právo pracovní a problematiku plné moci.

Všechny materiály, které oba přednášející účastníkům poskytli, jsou pro každého praktikujícího překladatele a tlumočníka cenným zdrojem právní terminologie a frazeologie.

Týden v Kroměříži netvořil jen oficiální (odborně-překladatelský) program. Město Kroměříž nabídlo účastníkům řadu kulturních akcí, například promítání filmů *Šarlatán* a *Ženská pomsta* v letním kině. Ve skleníku Květné zahrady pořádala Filharmonie B. Martinů Zlín koncert skladeb W. A. Mozarta. Celému organizačnímu a realizačnímu týmu, jmenujme alespoň hlavní organizátorku Evu Gorgolovou, patří dík za příkladnou přípravu celé akce. Těšíme se na shledanou v příštím roce.

KST ČR PŘIPRAVILA SEMINÁŘ PRÁVNICKÉ ITALŠTINY

Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR (KST ČR) pozvala advokáty znalé italského jazyka, kterých je v ČR dokonce dvakrát více než soudních tlumočnicků, na terminologický seminář právníkové italštiny na téma Trestní právo – procesní a legislativní rozdíly. Seminář se uskutečnil 13. května 2021 přes platformu Zoom, jako první terminologický seminář KST ČR online

Advokátní online deník

„Je to jedna z mála příležitostí pro odborné vzdělávání italštinářů, proto by byla škoda, kdyby ji advokáti promarnili,“ uvedla místo-předsedkyně Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR Dagmar De Blasio Denčíková a dodala, že program semináře je rozdělen do tří částí.

„V první části se účastníci seznámí s metodikou, porovnáním trestních řádů IT-CZ, přehledem řízení před soudem a komentářem k jejich struktuře (s důrazem na terminologii a odlišné případy). Ve druhé části je připravena práce s originálními texty – terminologická komparace a v závěru komentář k souhrnnému glosáři a volný překlad s odůvodněním. Samozřejmě prostor bude i na otázky a odpovědi,“ dodává D. Denčíková.

Alessandra Bonsignori

Lektorkou semináře byla Dr. Alessandra Bonsignori, právnička, filoložka (Univerzita v Pise), překladatelka a odborná lektorka právníkové italštiny a angličtiny, která dlouhodobě úzce spolupracuje s českými a italskými advokátními kancelářemi a od roku 2007 překládá z češtiny do italštiny a angličtiny.

Zdroj: Advokátní online deník, informace o připravovaných akcích, 30. 4. 2021,

<https://advokatnidenik.cz/2021/04/30/komora-soudnich-tlumocniku-porada-pro-advokaty-seminar-pravnicke-italstiny/>

XXV. ČESKO-NĚMECKÝ TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ

4.–7. 11., Plzeň; Problematika počítačových trestných činů na internetu, vlastnického práva, držby a katastru nemovitostí jak v českém, tak v rakouském právním systému, systematika trestů a trestní politika s lehce filozofickým tónem a mobily zahozené do kanálu

Milada Bobková

Bylo to za pět minut dvanáct, neboli úplně na knap, čili *um Haaresbreite*, než nám zase začne lockdown. A zároveň kvůli covidu až po dvou letech, takže si umíte představit, že přivítání na XXV. Česko-německém terminologickém semináři 4. 11. 2021 bylo opravdu velkolepé. A velkolepost ještě zvýšily lahve šampaňského, které nechala roznést na všechny naše stoly kolegyně překladatelka Helga Humlová při příležitosti svého významného životního jubilea s poznámkou, že teď už je prý opravdu dospělá. Rozhovory nejen na téma dospělosti a hranice jejího nástupu, která se prý neustále posouvá (směrem nahoru), bylo možné slyšet v hotelu Ibis v Plzni až do pozdního večera.

Cyber Crime Straftaten im Netz

V pátek 5. 11. 2021 v 9:00 už ale sál s kapacitou 60 míst praskal ve švech, což dokazuje stálou a neutuchající oblibu tohoto terminologického semináře. Všichni vzdělávací účastníci se již těšili na první přednášku Michaela Sturma z advokátní kanceláře Sturm Rechtsanwälte na téma *Cyber Crime Straftaten im Netz*, která celý XXV. terminologický seminář zahájila.

Na problematiku počítačových trestných činů na internetu v českém prostředí navázal následující den plk. Mgr. Jiří Štochl, LL.M., vedoucí oddělení kyberkriminality a elektrotechniky z Kriminálního ústavu Policie České republiky. Po jeho velmi svěží a vtipné, zároveň však velmi erudované přednášce, na které jsme mimo jiné zjistili, zda nám někdo prolomil heslo na e-mail či zneužil naše telefonní číslo, měli někteří z nás pocit, že odted bude lépe si všechno psát postaru tužkou na papír, protože tam nás nemůžou tak snadno sledovat či zneužít naše data. Sám pan Štochl hodnotil svoje vystoupení slovy: „*Když alespoň jeden účastník nezhodí po přednášce mobil do kanálu, tak přednáška nebyla úspěšná.*“ Ještěže blízko žádný nebyl, jinak už by tam plaval – mobil.

Mezitím nás v pátek 5. 11. 2021 nenechal usnout na vavřínech (*sich auf den Lorbeeren ausruhen*) pan Mgr. Michal

Přednáška o téměř neomezených možnostech počítačových trestných činů přednesená Jiřím Štochlem, vedoucím oddělení kyberkriminality a elektrotechniky z Kriminálního ústavu Policie České republiky, splnila svůj účel: několik mobilů účastníků terminologického semináře skončilo beznadějně v kanálu

Vávra, advokát, soudní tlumočník a soudní překladatel, a velmi interaktivním způsobem nás zavedl do problematiky vlastnického práva, držby a katastru nemovitostí jak v českém, tak v rakouském právním systému.

Sobotní odpoledne pak patřilo trestnímu právu v podání JUDr. Jakuba Drápala, M. Phil., doktoranda PF UK v Praze, výzkumného pracovníka Ústavu státu a práva AV ČR a asistentu ústavní soudkyně. Přednáška na téma systematiky trestů a trestní politiky s lehce filozofickým tónem zažehla debatu natolik vášnivou, že jediný zástupce z řad soudců na našem semináři musel odejít. Naštěstí pouze proto, aby přednášejícímu zakoupil dárek v podobě becherovky, která představovala jeden z častých příkladů v lektorově prezentaci.

Co by to bylo za seminář bez doprovodného programu!

V pátek jsme hromadně vykročili vstříc poznání a dozvěděli se leccos o historických zajímavostech Plzně od našeho milého kolegy, pana Miroslava Skaly. Tyto čerstvě nabyté poznatky jsme si posléze dále rozšířili díky velmi znalé průvodkyni plzeňským podzemím.

Bylo by přímo trestuhodné být v Plzni a neochutnat světo-
ově proslulý Prazdroj. Město Plzeň na tento vznešený cíl
myslelo a jako součást vstupenky do podzemí poskytlo tzv.
pivenku, tedy poukaz na jedno pivo zdarma. Na tuto část
poznávací trasy jsme se rovněž velmi těšili, a proto jsme
okamžitě při příchodu do restaurace odevzdali všechny pi-
venky číšníkovi. Ten pak však netušil, kolik piv zdarma
a ke kterému stolu donesl. Tuto nelehkou situaci zhodnotil
naš milý soudce Míra Skala slovy, že „jsme tedy nyní v dů-
kazní nouzi,“ pokud jsou již poukázky odevzdány a žádné
nápoje na stole. Návštěvníkům lze tedy doporučit, aby ne-
odevzdávali pivenky příliš brzy.

Pojem *pivenky* ale kromě poučného charakteru otevírá
také terminologickou otázku: Jak se tak krásně libozvučné
slovo, ze kterého by se jistě radovali i naši obrozenci,
řekne německy? *Bierschein?* *Biergutschein?* To by mohla
být jedna z otázek na příštím terminologickém workshopu,
který se již tradičně na víkendovém semináři odehrává
vždy v neděli. Ani letos tomu nebylo jinak a nad termi-
nologickým materiálem, který sesbíraly PhDr. Milena Ho-
rálková, tlumočnice, vyučující na PF UK a donedávna též
členka dozorčí rady KST ČR, a Mgr. et Mgr. Milada Bob-
ková, Ph.D., tlumočnice a lektorka, členka KST ČR, jsme
v neděli dopoledne společně diskutovali a hledali vhodná
řešení překladu těchto oříšků.

Poděkování organizátorům

Kolik je kolem organizace semináře práce, shánění, ode-
slaných mailů a vyřízených telefonátů, o tom ví své hlavní
organizátorka **Mag. Pavlína Lössl**, členka představenstva
KST ČR, soudní tlumočnice a překladatelka v ČR a stálá
přísežná tlumočnice v Rakousku, které tímto patří velký
dík za čas a obrovskou spoustu energie, kterou přípravám
semináře věnovala. Na organizaci se rovněž spolupodílel
Mgr. Michal Chuchút, LL.M., předseda představen-
stva KST ČR, advokát a soudní tlumočník a překladatel,
na místě nám pak s organizací pomohla **Mgr. Petra Sei-
fertová**, soudní překladatelka a tlumočnice anglického ja-
zyka, členka dozorčí rady KST ČR. Také jim patří velký
dík, stejně jako **Vlastičce Noskové**, soudní tlumočnici
a překladatelce a čestné člence KST ČR, která zajistila již
zmíněnou návštěvu podzemí, výběr restaurace a rezervaci
stolů a dárky od města Plzně pro každého z účastníků.

Nesmíme zapomenout ani na samotné **město Plzeň, jehož
primátor** převzal nad seminářem záštitu a které nám při-
spělo sponzorským darem.

Na závěr lze jen doufat, že se zase potkáme nad zajímavými
právními tématy a překladatelskými oříšky dřív než za dva
roky a že to velké setkání zase oslavíme šampaňským.

XVIII. TERMINOLOGICKÝ SEMINÁŘ RUŠTINY

*V sídle Komory na Senovážném nám. 23 v Praze se dne 27. 11. 2021 konal terminologický
seminář ruského jazyka, a to jak prezenční, tak i online formou. Článek přináší informaci
nejen o obsahu semináře, ale i o organizačních a technických problémech, které se
u takové akce mohou vyskytnout. Propojit prezenční a online formu totiž není vůbec
jednoduché*

Roman Hujer

Po dlouhé době, která nepřála hromadným akcím, se nám
podařilo dát dohromady jak přednášející, tak i účastníky.
A aby toho nebylo málo, tak trochu v očekávání restrikcí
v souvislosti s vrcholícím podzimem a rájem pro různé ko-
ronaviry jsme se rozhodli, že seminář uděláme nejen pre-
zenčně (to abychom si mohli popovídat s těmi odvážlivci,
pro něž ani rouška není překážkou), avšak současně i on-
line pro ty, co jsou zdaleka, v karanténě, případně preferují
distanční formu z důvodů prevence.

Jak se termín blížil, koronavirová opatření se zpříšňovala
a valná většina účastníků se nám přehlásila na online verzi,
a tím jsme se jen utvrzovali v tom, že „online“ má svou
budoucnost.

Streamování jsme vymýšleli se studentem 5. ročníku VŠE,
Pétou Kudrjavcevem na koleně, každý jsme jako pejsek
a kočička smíchali něco ze své techniky, a nakonec se to
vše, i když s velkým vypětím sil (ať už se jedná o ráno

zamrzlé auto, do kterého jsme měli techniku naložit, protože v noci z pátku na sobotu přišlo a ráno mrzlo, nebo o jeden z monitorů, který nám hned na začátku vypověděl službu, takže jsem musel rychle běžet na Václavák a půjčit si jiný, či pomalý internet), dohromady poskládalo, i když s drobným zpožděním.

Komunikaci s účastníky nám zajišťoval Kirill Komarov, student střední školy, který i vymyslel skvělé, napůl ruské jednohubky jako občerstvení pro účastníky ve stylu „co dům dal“. A nakonec Ilona Šprcová dodala pravou ruskou zavařeninu, což jsem osobně zkontroloval.

Zajímavé na tom všem bylo, že propojit (pro ty z Vás, kdo se o to budou pokoušet v budoucnu) prezenční a online seminář není vůbec jednoduché. Pak ukočírovat chat, který Vám běží neustále s dotazy, ty se pak najednou stávají neaktuálními, a jsou již později, po bouřlivé diskuzi v sále, jaksi mimo mísu, není vůbec jednoduché. Takže na jednu stranu máte bouřlivou diskuzi v sále a na straně druhé chat, kde Vás bombardují dotazy, které se s postupem času již bez cenzury neobejdou, kdy zvláště někteří kolegové se doma u počítače zřejmě pěkně bavili. A jak jsem to sledoval, tak jsem si říkal, co bych za to dal, být doma u počítače, popíjet si čaj a občas utrousit nějaké moudro, tedy v lepším případě. Ke konci semináře jsme nejen já, ale i účastníci, a zvláště pak Kirill s Petrem, byli velmi vyčerpaní. Opravdovým hrdinou dne byl však Pěťa, protože bez jeho technické vynalézavosti bychom neměli šanci. Od dvou monitorů, které měl před sebou, si odskočil až po deseti hodinovém maratonu, a k tomu ještě tlumočil poznámky z chatu poslední přednášející, Olze Žernosek, která měla ve své přednášce lékařskou terminologii a trochu se zdráhala navrhnout překlad

Mnozí účastníci terminologický seminář ruštiny absolvovali prezenčně, další část online

Hlavní hrdina dne Pěťa Kudrjavcev, za ním v pozadí Marina Purina, přednášející z VŠE

do češtiny, trefně popsala problém, ale překlad nechávala na nás, což se účastníkům a chatujícím nelíbilo, takže jsme ji museli přitlačit ke zdi, což děláme neradi. Před Olgou vystupovali Olena a Oksana Rizak, což jsou naše skvělé přednášející z PF UK, a tu i je shodně účastníci a chatující donutili k překladu pojmu „jednatel“, o němž se diskutovalo do úmoru. No a pokud se vrátím na začátek, tak po zprovoznění techniky jsme měli osvědčenou Marinu Purinu z VŠE na daňovou terminologii, kde jsem, musím uznat, Marinu trochu zahltil a brzdil dotazy z chatu, za což se jí omlouvám. Avšak postavila se k tomu jako profesionálka.

Pokud bych to shrnul, technika zafungovala, diskutovalo se, nebyla to žádná sláva, ale ani žádné fiasko, byť jsme to dělali poprvé. A pokud by se doladily ještě nějaké mouchy, mohli bychom si dovolit více techniky, např. další kameru, prostorové mikrofony, stanovili bychom pravidla pro zadávání dotazů ze sálu a z chatu, podobný seminář by zcela jistě získal na popularitě, a již teď víme, co jsme mohli udělat jinak, co by se dalo vylepšit příště, prostě šli bychom do toho znovu.

BLOK O SOUDNÍM TLUMOČENÍ A PŘEKLADU

Jeronýmovy dny, tradiční velké setkání tlumočnicků a překladatelů konané online 12. a 13. listopadu 2021 a pořádané JTP ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro překlady Evropské komise, ÚTRL FF UK, ASKOT, ČKTZJ, Odborovým svazem JTP, Obcí překladatelů, KST ČR a Pracovní skupinou soudních tlumočnicků napříč organizacemi

Eva Gorgolová

Letošní Jeronýmovy dny se bohužel musely zase konat pouze online, a to vzhledem ke covidové situaci. Sobotní program (13. listopadu) zahájila kolegyně **Amalaine Diabová**, předsedkyně Jednoty překladatelů a tlumočnicků (JTP), hlavního organizátora akce. Poté předala slovo moderátorce celého sobotního bloku, a to kolegyni **Editě Jirákové**, místopředsedkyni JTP a předsedkyni Odborového svazu JTP, ale zároveň i člence Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR.

Jako každoročně byl první sobotní prostor pro prezentace přidělen problematice soudního tlumočení. Shodně jako v posledních letech se týkal nové právní úpravy.

Letos v tomto čase vystoupili zástupci Ministerstva spravedlnosti ČR, konkrétně **Jan Benýšek**, ředitel odboru insolvenčního a soudních znalců, pod který spadáme i my, soudní tlumočníci a soudní překladatelé, a jeho zástupce **Vladimír Šarapajev** (oba přednášející účastníci letních kroměřížských seminářů znají, neboť nás tam také navštívili), a to s prezentací nazvanou **Zhodnocení působení MSp po účinnosti nové právní úpravy tlumočnické a překladatelské činnosti**.

Přímá sledovanost této prezentace byla přes 120 účastníků a předpokládám, že několik dalších stovek sledujících ji zhlédlo ze záznamu (*pozn. red.: odkazy na linky jsou uvedeny na konci článku*)

Přednášející informovali o metodické a vzdělávací činnosti ministerstva, které nechce vzdělávat jen nás, ale v souvislosti s výkonem naší profese také soudce, státní zástupce, administrativní pracovníky justice, státní správy apod. Přednášející hodnotili pozitivní dopad centralizace, nejen jmenovací a dohledové, ale též jednání se zástupci tlumočnicků a překladatelů. Snaží se naslouchat profesní skupině a vytvořit ucelenější koncepci pro legislativní proces. Zdůraznili, že portál tlumočnicka (<https://tlumocnici.justice.cz>) funguje již od závěru roku 2020, ale řada soudních

Svatý Jeroným, patron překladatelů a tlumočnicků. Obraz Svátý Jeroným patří k nejkvalitnějším obrazům Mistra Theodorika v kapli sv. Kříže na Karlštejně (1360–65). (Bliže o 1600. výročí úmrtí a o osobě sv. Jeronýma pojednává článek na straně 39)

tlumočnicků a překladatelů se s informacemi publikovanými na těchto stránkách ještě řádně neseznámila.

Portál je stále doplňován a obsahuje kromě jiného dohledové benchmarky, vzorové dokumenty, vzdělávací videa a studijní materiály, především pro přípravu na vstupní zkoušku.

Velkou část přednášky věnovali zástupci ministerstva vysvětlování povahy **a podstaty benchmarku**. Ten je inovativním nástrojem, dohledovým sdělením, výkladovým doporučením, které není formálně závazné, ale informuje o tom, jak bude Ministerstvo spravedlnosti ČR aplikovat ustanovení zákona, tj. i když by něco mohlo být při doslovném výkladu zákona považováno za přestupek, ministerstvo takové jednání nebude penalizovat. Není to nástroj k odstranění vad právní úpravy. Řídí se principem „*comply or explain*“ – dodržuj nebo vysvětli.

Dále zástupci ministerstva apelovali na stávající soudní tlumočníky a překladatele, kteří ještě neabsolvovali vstupní zkoušku, resp. si nepodali žádost o zápis do nového seznamu (podle zákona č. 354/2019 Sb.), aby tyto kroky neodkládali. Přezkoušení musíme absolvovat do konce

roku 2025, jinak naše stávající oprávnění zaniknou. S postupem doby bude méně času a může se stát, že zkouška se bude skládat z více otázek. V současné době je jich deset. Kandidáti, kteří ji zatím absolvovali, byli velmi úspěšní, přednášející kvitovali jejich dobrou připravenost. Přehled výsledků je zveřejněn na výše zmíněném portálu.

Co se týká dohledové činnosti, u tlumočnicků se řešilo jen málo případů přestupků (na rozdíl od insolvenčních správců a soudních znalců). Hlavní excesy jsou tzv. bianco doložky, nekvalitní výkon profese vedený snahou překladatelů zefektivnit svou činnost tím, že nechávají podepsané a razítkované doložky u překladatelských agentur, dále pak „nápomoc“ při skládání např. zkoušek na řidičská oprávnění, a „google translate“, tj. používání překladačů, jehož výsledkem jsou nekvalitní překlady.

Stížnosti na nekvalitní tlumočení se také objevují, ale není jich mnoho. Celkově činí ve srovnání se znalci nápad stížností na znalce 80 %, na překladatele/tlumočnicků 20 %. V součtu byla soudním tlumočnickům/překladatelům uložena jen jedna pokuta. Do budoucna zástupci MSp slíbili, že se budou snažit o a) zvýšení odměn, b) zrušení rozpětí, c) zamezení outsourcingu administrativních nákladů na tlumočnicků.

Z dotazů, resp. odpovědí vybírám: Na zkoušku jsou žadatelé zváni buď do Prahy nebo do Kroměříže (podle místa bydliště); záložním místem je Olomouc. Termín si nelze vybrat, ale lze spočítat, neboť ministerstvo musí umožnit vykonání zkoušky podle zákona do šesti měsíců od podání žádosti a termíny jsou vypsány na portálu; nejpozději měsíc před termínem musí žadatel dostat pozvání (samozřejmě uhradil-li poplatek). Velký **odliv tlumočnicků**, kteří by ukončovali činnost, není; jde o minimum, cca jednotky. Ti, kteří pozastavili činnost, tak učinili v drtivé většině ze zdravotních důvodů. Část revidovala své jazyky, pro které byli jmenováni, a ponechala si jen ten, který rozvíjejí dalším vzděláváním. Zpočátku roku si část kolegů, přibližně desítky, ponechala pouze činnost překladatelskou.

Byl ale zaznamenán **přírůstek nových kolegů**, především proto, že na jmenování je nyní právní nárok, tj. všichni ti, kteří splní podmínky, budou jmenováni. Stávající soudní tlumočníci a soudní překladatelé, kteří podávají žádost, nemusí znovu dokládat veškeré podklady. Stačí odkázat na osobní spis. V případě, že v něm něco chybí, bude žadatel vyzván k doplnění. Zatím nebylo podáno mnoho žádostí, jejich počet však narůstá. Ministerstvo je schopno v jeden den přezkoušet i několik stovek žadatelů; bude-li žadatelů více, vypíše víc termínů. Problém také je,

Přednášející z Ministerstva spravedlnosti ČR - Vladimír Šarapajev (vlevo) a Jan Benýšek (vpravo)

že žadatelé dostanou výzvu k uhrazení poplatku, samozřejmě do své povinně zřízené datové schránky. Bohužel je ale stále několik set tlumočnicků a překladatelů, kteří si ji neaktivovali.

Celou přednášku, včetně odpovědí na dotazy kolegů a přednášejících, můžete zhlédnout prostřednictvím YouTube. Odkazy naleznete na webu www.kstcr.cz (odkaz uveden též na konci článku) nebo na facebookovém profilu KST ČR a Jednoty překladatelů a tlumočnicků.

Z navazujících sobotních prezentací, týkající se především soudních překladatelů, doporučuji prezentaci Pracovní skupiny pro **elektronické úkony soudních překladatelů** v podání našich kolegů, většinou členů Komory, a to **Lucie Bervidové, Iny Maertens, Martina Surovčáka a Petra Phama (Cuong Pham Duy)**, kteří informovali o svých zkušenostech s elektronickými soudními překlady. Martin Surovčák rovněž ukázal, jak lze snadno a rychle takový elektronický ověřený překlad vyhotovit a ověřit, opatřit časovým razítkem a podepsat prostřednictvím aplikace „Signer“. Není třeba nic tisknout, svazovat nebo chodit na poštu.

Následovala velmi zajímavá prezentace našich kolegů **Krysciny Šyjanok a Pavla Pilcha**, spolu s vrchním ministerským radou, vedoucí oddělení matrik a ověřování odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra ČR, paní **Petrou Gronwaldtovou Wagnerovou**, týkající se problémů s překlady vícejazyčných matričních dokladů a **přepisu jmen osob ze států s více úředními jazyky, jako jsou například varianty „Cichanouska nebo Tichanovskaja“**.

Všechny přednášky (nejen ty výslovně zmíněné výše), ať již z pátečního nebo sobotního programu, můžete zhlédnout ze záznamů: <https://www.kstcr.cz/cz/novinky/zaznamy-z-geronymovych-dnu-2021-na-youtube>

VEDA A VÝSKUM, TEÓRIA A PRAX, VZDELÁVANIE A SPOLUPRÁCA – HLAVNÉ ATRIBÚTY XIX. KONFERENCIE ODBORNÁ KOMUNIKÁCIA V ZJEDNOTENEJ EURÓPE

Mesiac október je na Filozofickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici už tradične spájaný s konferenciou Odborná komunikácia v zjednotenej Európe. Tohtoročná konferencia, už devätnásta v poradí, sa konala 6. a 7. októbra 2021

Alena Ďuricová

Hlavným organizátorom bola Katedra germanistiky Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici¹ v spolupráci s Jednotou tlmočníkov a prekladateľov v Prahe. Prípravný a organizačný tím bol rozšírený o zástupcov riešiteľského kolektívu projektu APVV-18-0115 „Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy“.

Konferencia sa v tomto roku niesla nielen v duchu teoretických a praktických aspektov odbornej komunikácie vo viacjazyčnej spoločnosti, ale aj v duchu jazykovej krajiny, využitia informačných technológií a inovatívnych faktorov edukácie. K hlavným tradičným tematickým okruhom – k problematike prekladu právnych textov, jazyku odbornej komunikácie, osobitostiam náučného štýlu, terminológií a terminografii, translatologickým aspektom odborného textu a odbornej komunikácie, výkonu práce úradných tlmočníkov a prekladateľov – sa pridružila problematika jazykovej krajiny ako aj otázky, ktoré sú stredobodom záujmu riešiteľov projektu KEGA 022UMB-4/2021 „Využitie informačných technológií ako inovatívny faktor interdisciplinárnej edukácie budúcich prekladateľov a právnikov“.

Uvedené témy rezonovali medzi odborníkmi a boli pretraktované v rôznych kontextoch a z rôznych aspektov. Účastníci konferencie – lingvisti, prekladatelia, tlmočníci, vedci, pedagógovia – sa venovali otázkam, ktoré sú stredobodom ich profesijného záujmu, prezentovali výsledky svojho výskumu ako aj poznatky a skúsenosti z praxe a z procesu edukácie.

V rámci prvého rokovacieho dňa dominovali problémy prekladateľskej a tlmočnickej praxe a tematika odborných

textov v kontexte prekladu a tlmočenia. Úvodný príspevok M. Štefkovej akcentoval výzvy prekladu a tlmočenia v trestnom konaní, poukázal na rozdiely medzi požiadavkami praxe a súčasnou legislatívou. Vychádzajúc z vlastnej tlmočnickej praxe uviedla autorka konštruktívne návrhy a riešenia. Línia príspevkov venovaných odborným textom v procese prekladu sa tiahla od všeobecného teoretického pojednania ku konkrétnym prekladateľským problémom.

Oľga Wrede posunula odborný text a žánre odborných textov z oblasti trestného práva do sféry odborných poznatkov z oblasti lingvistiky, translatológie a práva. S. Tomášiková sa zamerala na preklad odborného textu z oblasti sociálnych vied s akcentom na teoretické východiská. Predmetnú tematiku rozvila M. Kášová v komparatívne koncipovanom príspevku, priblížila terminológiu materstva a otcovstva vychádzajúc z nemeckej, rakúskej, švajčiarskej a slovenskej legislatívy.

Na problematiku terminológie z oblasti materstva nadviazala L. Poľáková a zamerala sa na špecifiká prekladu uvedených termínov. Svojím príspevkom uzavrela tematiku spoločného vedeckého výskumu.

Pohľad na odborný text rozšírila o parciálnu lingvisticko-komunikatívnu charakteristiku M. Benčeková.

A. Ďuricová zamerala svoju pozornosť na právny text v procese prekladu, konkrétne rozsudok a na vybraných príkladoch ilustrovala interkultúrne rozdiely, prekladateľské problémy a návrhy ich riešenia.

Otázkam odbornej komunikácie v procese edukácie boli venované príspevky Petry Milošovičovej a Moniky

¹ Pozn. redakce: Matej Bel se narodil 22. 3. 1684 v Očové, zemřel 29. 8. 1749 na cestě z Altenburgu do Bratislavy. Byl jazykovědec, historik, filozof, evangelický kazatel, encyklopedista, polyglot, žurnalista, autor vědeckých děl, průkopník slovenského osvícenství, pedagog a reformátor školství. Byl jedním z významných evropských vědců 18. století. U příležitosti třicátého výročí jeho narození bylo jeho jméno zařazeno do kalendáře UNESCO pro rok 1984 a v r. 2001 byl na jeho počest pojmenován asteroid 22644 Matejbel.

Némethovej. P. Milošovičová uvažovala o možnostiach didaktizácie interkultúrneho manažmentu v translatologickom kurikule. M. Némethová a E. Molnárová sa v spoločnom príspevku na základe riešeného projektu zamerali na praktické otázky využitia informačných technológií vo vzdelávaní budúcich právnikov.

Tematiku odborných textov a právnej terminológie uzavrel rovnako v kontexte riešenia vyššie uvedeného projektu KEGA študent Filozofickej fakulty UMB, Gabriel Heiland svojou komparáciou právnych termínov.

Témou druhého rokovacieho dňa bola jazyková krajina. Príspevky venované tejto problematike vznikli ako čiastkové výstupy vyššie uvedeného projektu APVV-18-0115: *Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy*.

Členovia riešiteľského kolektívu prezentovali aktuálne otázky svojho výskumu z rôznych aspektov a v rôznych súvislostiach, pričom vychádzali zo skúmaných lokalít – Banskej Bystrice, Banskej Štiavnice, Bratislavy, Komárna a Békešskej Čaby.

Úvod do problematiky jazykovej krajiny patril všeobecne ladeným príspevkom. Zdenko Dobřík priblížil kognitívne a pragmatické aspekty tvorenia jazykovej krajiny. Petra Jesenská sa zamerala na základnú jazykovú jednotku jazykovej krajiny a jej skúmanie. Propriálnej stránke jazykovej krajiny v kontexte tlaku ideológie sa venoval Jaromír Krško. Prezentované zistenia dokumentovali príkladmi z výskumného materiálu.

Zuzana Gašová zacielená svoju pozornosť na rozmanitosť jazykovej krajiny Bratislavy, čo ilustrovala na základe výskumného materiálu. Komparatívny a diachrónny pohľad na jazykovú krajinu Komárna a Maďarska prezentovali János Sándor Tóth, Gábor Lőrincz, Vojtech Istók. Zamerali sa na porovnanie jazykovej krajiny Komárna, Komáromu a Békešskej Čaby. Bohatý obrazový materiál z minulosti a súčasnosti odhalil zhody a rozdiely jazykovej krajiny uvedených miest. M. Bajusová si všimla vplyv nových médií a technológií na jazykovú krajinu Banskej Štiavnice. Množstvo príkladov v jej príspevku poukazuje na prepojenie nových foriem komunikácie a jazykovej krajiny a na stopy, ktoré vtlačujú do jazykovej krajiny moderné médiá a technológie.

Ďalšia štvorica príspevkov priniesla výsledky výskumu z Banskej Bystrice a obrazy jazykovej krajiny skúmaných lokalít mesta z rôznych uhlov pohľadu. E. Molnárová sa

zamerala na multimodálne aspekty jazykovej krajiny. E. Jurčáková vychádzala vo svojom príspevku zo stylistickej perspektívy a analyzovala metafory v jazykovej krajine. Jana Štefaňáková využila príklady z Námestia SNP a Dolnej ulice a sa sústredila na signs ako komunikačné médiá v jazykovej krajine Banskej Bystrice. Jana Lauková urobila časový výrez jazykovej krajiny a predstavila premeny jazykovej krajiny vybranej lokality Banskej Bystrice v období pandémie nového koronavírusu.

Mimoriadny záujem prejavili účastníci konferencie o **terminologický seminár z oblasti rakúskeho trestného práva**, ktorý bol organizovaný v rámci spolupráce s Komorou súdnych tlumočníkov a súdnych prekladateľů České republiky. Realizovala ho Pavlína Lössl, členka predstavenstva Komory, ktorá využila bohaté skúsenosti z prekladateľskej a tlmočnickej praxe úradnej prekladateľky pre nemecký, český a slovenský jazyk v Rakúsku a v Českej republike. Terminologický seminár pripravila erudovane a vhodne excerpované problematické termíny z uvedenej oblasti analyzovala a interpretovala vo svojich pracovných jazykoch. K navrhnutým ekvivalentom v cieľovom jazyku nechýbal priestor na diskusiu a praktickú aplikáciu pri preklade vybraných textov z uvedenej právnej oblasti. Terminologický seminár vytvoril priestor nielen pre ďalšie vzdelávanie prekladateľov z praxe, ale aj pre študentky a študentov študijných programov tlmočníctva a prekladateľstva z Filozofickej fakulty UMB a okrem práce s termínmi im umožnil kontakt s riešením prekladateľských problémov priamo z praxe.

Konferencia a seminár splnili zámer a cieľ organizátorov, ktorým bolo a zostáva aj naďalej vytvorenie priestoru na odbornú diskusiu a výmenu názorov.

Všetkých, ktorých spája záujem o jazykovú krajinu, o odbornú komunikáciu v širokom spektre aspektov, práca s odborným textom a slovom v akomkoľvek kontexte, pozývajú organizátori už teraz na ďalšiu konferenciu *Odborná komunikácia v zjednotenej Európe* a tešia sa na stretnutie v Banskej Bystrici v októbri 2022.

doc. PhDr. Alena Ďuricová, PhD.,
vedoucí Katedry germanistiky, Filozofická fakulta
Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici

JEDNÁNÍ ČLENSKÝCH ORGANIZACÍ ASOCIACE EULITA

Autorka článku, členka představenstva KST ČR, se v tomto roce za Komoru zúčastnila dvou neformálních on-line setkání EULITA. Následující text přináší krátké shrnutí informací, které na setkáních zazněly

Ilona Šprcová

Od roku 2009 je KST ČR členem Evropské asociace soudních tlumočnicků a překladatelů EULITA. Jedním z rozhodnutí poslední valné hromady EULITA bylo pořádat několikrát do roka neformální on-line setkání zástupců členských organizací za účelem výměny informací o dění v jednotlivých zemích. První takovéto neformální on-line setkání proběhlo 7. 7. 2021, druhé 16. 11. 2021.

Na začátku obou schůzek informovala předsedkyně asociace EULITA Daniela Amodio Perillo o projektech a jednáních, kterých se zástupci asociace a členských organizací zúčastnili.

Projekt NetPraLat probíhal v letech 2018-2020. Jedním z témat, na které se projekt zaměřil, byla také spolupráce justičních orgánů s tlumočníky, kteří jsou pracovníky orgánů často považováni za přítěž, a nikoliv za nezbytnou pomoc pro řízení, která justiční orgány vedou. Již byla zpracována závěrečná zpráva z projektu a byla předána Evropské komisi. Po schválení bude zveřejněna.

Projekt CAPISCE je projekt zaměřený na ochranu dětských obětí obchodování s lidmi, proti dětské prostituci, dětské pornografii a obchodování s dětmi za účelem sexuálního zneužívání. EULITA byla zapojena do přípravy školicích materiálů. Proběhla první školení tlumočnicků méně běžných jazyků. Účastníky projektu jsou Francie, Belgie, Nizozemí a Itálie. V souvislosti se současným vývojem pandemie Covid-19 byla realizace dalších školení odložena.

Předsedkyně asociace EULITA informovala o záměru EK ustavit expertní skupinu pro školení pracovníků justice. EULITA byla k těmto jednáním přizvána. Cílem je harmonizovat vzdělávání ohledně evropského práva, principů právního státu apod. EK podporuje myšlenku organizovat společná školení pro tlumočníky a pracovníky právních profesí, kteří často nevědí, jak s tlumočníky pracovat. Úkolem expertní skupiny je definovat témata, která by měla být obsahem takovýchto školení.

Během podzimní schůzky obdrželi zástupci členských organizací asociace EULITA informace o zahájení práce EPPO (*European Public Prosecutor's Office – Úřad evropského veřejného žalobce*; pozn. red.: blíže na toto téma viz článek v tomto čísle ST na straně 41)

Úřad se v současné době potýká s nedostatkem kapacit pro právní překlady z/do angličtiny a jazyků členských států příslušných státních zástupců. Zapojení národních organizací soudních tlumočnicků a překladatelů je žádoucí.

Srovnání podmínek pro práci ST a SP v některých státech Evropy

Z vystoupení jednotlivých zástupců členských organizací asociace EULITA vyplývá, že situace na poli soudního tlumočení a soudních překladů je složitá téměř ve všech státech.

Zřejmě jedno z nejlepších postavení mají soudní tlumočníci a soudní překladatelé (dále jen „ST a SP“) **ve Slovinsku**. Od letošního roku platí sazba **za překlady z/do slovinštiny 35 EUR/NS**. Sazba **za tlumočení je 45 EUR za každých započatých 30 minut**, tj. 90 EUR/hod. ST a SP si mohou účtovat paušální částku **za přípravu k úkonu ve výši 30 EUR** a dále **2 %** z celkové fakturované částky jako kompenzaci za materiální **náklady spojené s úkonem**, které však nemusejí nikterak dokládat.

V Bulharsku si ST a SP mohou účtovat **20 % z celkové fakturované částky** za tlumočení nebo překlad jako **odměnu za čas strávený přípravou k úkonu**.

Rovněž odměňování ST a SP **v Německu** se nám z pohledu ČR jeví také jako příznivé, ačkoliv němečtí kolegové usilují o zvýšení sazeb. Současná sazba je **85 EUR/hod**, přičemž **odměna za přípravu a za čas strávený na cestě k justičnímu orgánu je ve stejné výši**. Od příštího roku by měl platit federální zákon o soudních tlumočnicích, kteří již nebudou jmenováni jednotlivými spolkovými zeměmi, ale centrálně federálním ministerstvem spravedlnosti.

Zatím není jasné, zda budou muset ST a SP znovu skládat slib a zkoušky.

Ve Finsku byl nový registr ST a SP zaveden před 5 lety. Pro zapsání do nového registru je nutno absolvovat předepsaný vzdělávací program. V současné době je v registru zapsáno 90 osob pro 25 jazyků. V dřívějším seznamu zapsáno bylo 1021 osob pro 70 jazyků.

Pokud by tyto osoby chtěly být zapsány v novém registru, musejí splnit podmínky podle nové legislativy. Ve Finsku nejsou stanoveny jednotné fixní ceny. V Helsinkách činí odměna za tlumočení v délce **do 3 hodin 180 EUR, za každou další hodinu 80 EUR.**

Registry se připravují také v **Itálii**, kde doposud nebyly a každý soud si určoval sám, jaké tlumočníky a za jakých podmínek bude angažovat. Zatím se neví, jak bude proces nové registrace vypadat, ale vláda chce zavést **povinná školení** nejen pro ST a SP, ale i pro ostatní profese, které spolupracují s justicí (tj. znalce). Odměna ST a SP v Itálii je snad nejnižší v celé Evropě, pouhých 14,60 EUR. Kolegové z Itálie usilují o její zvýšení.

V **Polsku** je **absolvování zkoušky**, která je předpokladem pro jmenování ST a SP, **povinné** již několik let. Před touto zkouškou je nutno absolvovat postgraduální studium pro soudní tlumočníky a překladatele organizované univerzitou. **Pouze zhruba 20% uchazečů projde jazykovou zkouškou úspěšně! Přesto je trh ST a SP v Polsku přesycen, protože profese je ve společnosti považována za prestižní.**

V Polsku je 10 500 certifikovaných přísežných tlumočnicků a překladatelů (všichni vykonávají oba druhy činnosti), což se jeví jako příliš mnoho pro zemi se zhruba 40 miliony obyvatel. Ačkoliv sazby byly v roce 2019 zvýšeny, polští kolegové usilují o jejich další na zvýšení (i s ohledem

na vysokou míru inflace) a vedou v tomto směru jednání s ministerstvem spravedlnosti.

Za zvýšení tarifů bojují rovněž kolegové v **Rakousku, Chorvatsku, Řecku a Irsku.**

Kolegové z **Portugalska** usilují o oficiální certifikaci ST a SP. Za tímto účelem byla při Ministerstvu spravedlnosti Portugalska založena pracovní skupina, jejímž cílem je definovat kritéria pro certifikaci.

Složité situaci čelí kolegové **ve Francii**. Dle sdělení francouzských kolegů pracuje pro soudy a další orgány zhruba 9–10 tisíc osob, z nichž však pouze 2000 jsou registrováni jako „soudní experti“. Podmínkou pro jmenování expertem je příslušné vzdělání. Pařížská univerzita ESIT má jednoleté specializované studium pro ST a SP. Zvláště prokuratura a policie však přibírají k tlumočení kdekoho. Hlavním kritériem pro přibrání je momentální dostupnost, nikoliv kvalita jazykových služeb. Tyto osoby nejenže nejsou tlumočníky, ale často dokonce nejsou ani schopny porozumět textu ve francouzském jazyce. Mezi francouzskými kolegy panují obavy, že postupně dojde i na zrušení jejich statutu certifikovaných expertů. Podobné situaci čelí i kolegové z **Belgie**. Také oni se obávají, že institut certifikovaných ST a SP bude v jejich zemi zrušen.

Co říci na závěr? Snad jen to, že tento článek neobsahuje informace ze všech členských organizací asociace EULITA, ale pouze z těch států, jejichž zástupci se během on-line neformálních schůzek se zprávami o situaci ve své zemi s ostatními podělili. Očividně nejsme jedinou zemí, kde ST a SP bojují o uznání prestiže své profese. Podmínky práce a odměňování kolegů ze Slovinska, Německa i Bulharska nám všem mohou posloužit jako vzor toho, že důstojné postavení tlumočnicků a překladatelů v systému justice lze požadovat i v ostatních zemích EU, včetně ČR.

WEBOVÉ STRÁNKY KST ČR POSKYTUJÍ CELOU ŘADU MOŽNOSTÍ... www.kstcr.cz

- informace o zajímavých vzdělávacích akcích – **přihlaste se k odběru newsletteru.**
- možnost účasti na zajímavém semináři – **využijte on-line automatizovaný přihlašovací systém.**
- možnost porady s kolegy – **staňte se členem Komory a přihlaste se do „poradního chatu“.**
- informace o obsahu interních sdělení – **jste-li řádným členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.**
- informace pro Vaše potenciální nové zákazníky – **pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.**
- minulá vydání bulletinu Soudní tlumočník – **uvedena v barevné verzi na webu Komory.**

KULATÝ STŮL S PŘEDSTAVITELI ČMKOS K PRACOVNÍM PODMÍNKÁM TLUMOČNÍKŮ A PŘEKLADATELŮ

Dne 26. 11. 2021 dopoledne absolvovali členové představenstva KST ČR setkání s předsedou ČMKOS Josefem Středulou, které pod názvem Kulatý stůl kulatý stůl k pracovním podmínkám tlumočnicků a překladatelů uspořádal Odborový svaz JTP

Jana Klokočková

Setkání bylo velmi přínosné, a to jak prezentace našich kolegů, literárních překladatelů, překladatelů audiovizuálních děl, tlumočnicků českého znakového jazyka, tak reakce, podněty a doporučení pana Středuly. Ten měl i pro naši problematiku několik doporučení.

Okruhy problémů spojených se soudním tlumočením a soudními překlady prezentovala za Komoru členka představenstva Komory, PhDr. Ilona Šprcová, MBA. Vycházela z připravených vlastních podkladů a po dohodě z podkladů připravených na jednání také přítomnou Mgr. J. Klokočkovou.

Jednání se z představenstva Komory účastnil také Mgr. Martin Mikuláš, Ph.D., který měl pár užitečných postřehů, například na téma překladatelských agentur a jejich

podobnosti s agenturami pracovními, a též Dagmar De Blasio Denčíková.

Z jednání bude na základě příspěvků jednotlivých zúčastněných organizací sestaven souhrnný materiál, který bude předán ČMKOS jako podklad pro případné další vyjednávání.

Z našeho hlediska je cílem těchto aktivit dosáhnout na základě studie post-RIA (hodnocení dopadů regulace nové právní úpravy činnosti soudních tlumočnicků a překladatelů) zařazení novelizace zákona č. 354/2019 a vyhlášek č. 506, 507, 508 a 608/2020 do legislativního plánu vlády, pokud nebude dosaženo našich cílů dříve dílčími postupnými kroky

JAK TO VIDĚL VLADIMÍR RENČÍN

S laskavým svolením autora

KTERÁ PARTAJTEĎ VLASTNĚ VLAĐNE? STRANA PRAŠTĚ, NEBO STRANA UĐODĚ?

DLOUHOLETÁ SPOLUPRÁCE PROFESNÍCH TLUMOČNICKÝCH A PŘEKLADATELSKÝCH ORGANIZACÍ A ÚSTAVU TRANSLATOLOGIE FF UK ÚSPĚŠNĚ POKRAČUJE I V AKADEMICKÉM ROCE 2021/2022

Na setkání se studenty studijního programu Tlumočnictví se sešli všichni předsedové nejdůležitějších profesních institucí

Ivana Čeňková

Před pár týdny začal nový akademický rok a hned na jeho začátku – v pondělí 11. října 2021 – měli studenti magisterského studijního programu Tlumočnictví na Ústavu translatologie FF UK (ÚTRL) v rámci semestrálního kurzu „Konferenční teorie a praxe“ možnost uvítat zde opět zástupce profesních tlumočnických a překladatelských organizací:

- Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR, z. s. (KST ČR)
- Jednoty tlumočnicků a překladatelů (JTP)
- Asociace konferenčních tlumočnicků (ASKOT).

Podobná setkání se studenty jsou pořádána na půdě Ústavu translatologie pravidelně, nejenom v rámci tohoto semestrálního kurzu. Takže se před studenty vystřídala za všechny ty roky opravdu dlouhá řada kolegů z těchto tří profesních organizací, aby je seznámili s jejich historií vzniku, posláním, fungováním a hlavní náplní jejich činnosti – od pořádání různých kurzů, školení, přednášek, vydávání bulletinů a odborných publikací či organizování celodenních akcí (např. Jeronýmovy dny v rámci JTP, kde se na programu aktivně podílejí všechny profesní organizace překladatelů a tlumočnicků i samotný Ústav translatologie), přes různé odborné soutěže či výjezdní specializovaná zasedání

a delší školení (Kroměříž) a semináře, až po osvětu a stále a neúnavné prosazování a hájení zájmů svých členů, iniciování nových zákonů či norem v oboru a neutuchající úsilí ve snaze kultivovat situaci na trhu tlumočení a překladu.

Letos však mělo toto setkání zcela jedinečný rozměr. Poprvé (jsem si tím jista na 99%) se u nás na ÚTRL sešli totiž všichni **tři předsedové**. Většinou přicházeli členové výboru, představenstva či rady, ale abychom najednou přivítali všechny tři předsedy, to byla podle mne premiéra.

Takže jsme měli tu čest tentokrát studentům představit **Amalaine Diabovou**, dlouholetou předsedkyni JTP, dále pak **Daniela Svobodu**, předsedu ASKOT, a také **Michala Chuchúta**, zcela čerstvého předsedu KST ČR, který byl zvolen do čela představenstva KST ČR jen několik dní předtím a mohl se tak v této nové roli zapojit nejenom do oslav 25. výročí existence Komory, ale poprvé jako předseda KST ČR předstoupit i před naše magisterské studenty.

Všichni tři předsedové měli připravené strukturované a přehledné prezentace o svých organizacích a ochotně odpovídali na otázky, které jim studenti kladli.

Amalaine Diabová

Jednota tlumočnicků a překladatelů

Daniel Svoboda

Asociace konferenčních tlumočnicků

Michal Chuchút

Vzhledem k tomu, že tento článek vychází v bulletinu Komory (bulletin Soudní tlumočnick), zaměřím se trochu podrobněji na prezentaci Michala Chuchúta.

Jak je zřejmé již ze samotné osnovy přednášky, vidíme, že řečník probral všechny důležité a aktuální informace z oblasti „soudního“ tlumočení a překladu.

Kolega Chuchút ve svém precizním výkladu blíže představil našim studentům nový zákon o soudních překladatelích a tlumočnících, vysvětlil, kdo a za jakých podmínek se může stát „soudním“ překladatelem a/či tlumočnickem, co se změnilo, jaké musí doložit vzdělání a praxi, kdo uchazeče zkouší a jmenuje a co všechno musí pak tlumočnick či překladatel „s razítkem“ vykonávat a plnit a jaká má práva a zejména povinnosti. Kde všude najdou tyto překladatelé či tlumočníci uplatnění a jak důležité je celoživotní vzdělávání, které svým členům do značné míry také zajišťuje a poskytuje právě Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů.

Na závěr všichni studenti dostali nejnovější číslo bulletinu Soudní tlumočnick, který stále vychází i v tištěné podobě.

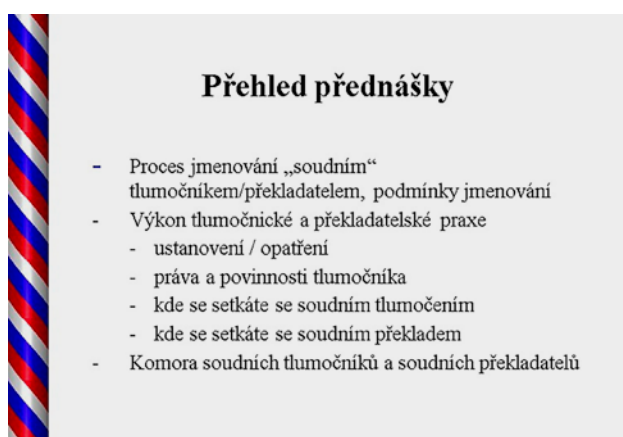
Budeme se těšit na další spolupráci a věřím, že taková setkání a prezentace profesních organizací překladatelů a tlumočnicků přispívají k tomu, že současní studenti a mladí absolventi mají zájem se do těchto organizací sami zapojit a jejich činnost rozvíjet podle svých schopností a vizí dnešní mladé generace překladatelů a tlumočnicků.

prof. PhDr. Ivana Čeňková, CSc.

garant magisterského studijního programu
Tlumočnictví, konferenční
tlumočnice, překladatelka,
translatoložka a profesorka

působící na Ústavu translatologie Filozofické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze.

- Proces jmenování „soudním“ tlumočnickem/překladatelem, podmínky jmenování
- Výkon tlumočnické a překladatelské praxe
  - ustanovení / opatření
  - práva a povinnosti tlumočnicka
  - kde se setkáte se soudním tlumočením
  - kde se setkáte se soudním překladem
- Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů

AFGHÁNŠTÍ TLUMOČNÍCI NÁM POMÁHALI, TEĎ JIM HROZILA SMRT

Po celou dobu přítomnosti v Afghánistánu se čeští vojáci ve své činnosti opírali o místní spolupracovníky, zejména tlumočníky. Ti pomáhali v celé řadě věcí, od tlumočení až po hlubší znalost místních poměrů, která je nezbytná pro bezpečnost a výsledky vojenských i rekonstrukčních misí. V očích islámských fundamentalistů se však tyto afghánští spolupracovníci stali zrádci, kteří si podle jejich názoru zaslouží pouze smrt. Po překvapivém rozhodnutí vlády USA a po ukončení přítomnosti mezinárodních sil v Afghánistánu přišel čas tlumočnickům jejich odvahu a pomoc oplatit. Dopadlo to však málem katastrofálně. JTP, profesní organizace tlumočnicků a překladatelů, se zajímala o postup ČR v této věci

Jiří Kohutka

Expanze Tálibánu po ukončení přítomnosti mezinárodních sil v Afghánistánu ukazuje, jaký měly mezinárodní síly význam pro bezpečnost a poměry v této těžce zkoušené zemi. Po zhruba dvou dekádách relativní stability je pro Afghánistán smutné, že spojenecké síly odcházejí, aniž by eliminovaly nárůst moci Tálibánu, jako se to před časem podařilo v případě Islámského státu v Iráku. Spojenecké síly odešly, protože nenalezly řešení pro udržitelné hospodářské a mocenské poměry, které by Afghánci zvládli sami bez zahraniční ozbrojené podpory proti násilí a diktatuře fundamentalistů. Původní operace „Trvalá svoboda“ vyčíchla do operace „Rozhodná podpora“, aby nakonec zcela splaskla coby logistická, finanční i politická noční můra.

Při české záchranné misi se z Afghánistánu do bezpečí – byť na poslední chvíli – dostalo 195 osob, včetně sto sedmdesáti afghánských spolupracovníků

Když přijde čas plnit slovo

Všem, kteří spojencům pomáhali proti islamistům, a byly jich tisíce, bylo slíbeno, že v případě odchodu bude zajištěno jejich přesídlení do bezpečí. V případě českých armádních jednotek šlo o desítky osob a stejně jako u ostatních mezinárodních jednotek slib platil i pro jejich nejbližší rodinné příslušníky. **To se týkalo zejména tlumočnicků, bez nichž bychom byli v této pro nás těžko pochopitelné zemi úplně ztraceni.**

Prvním termínem našeho možného odchodu byl už rok 2017. A patří ke cti našich vojáků i úředníků ministerstev obrany i vnitra, že už v roce 2016 začali připravovat přesídlovací program, a to jak z hlediska bezpečnostní prověrky dotčených Afghánců a jejich rodinných příslušníků, tak z hlediska podmínek u nás, pro úspěšnou adaptaci příchozích a jejich sžití s odlišnými poměry.

Program se rozběhl, pokračoval však pouze do svého zastavení v roce 2017, kdy ho zastavil ministr Chovanec

(ČSSD), který si budoval image ostrého muže a razil nekompromisní postup vůči „nelegálním“ uprchlíkům. Už tehdy česká vláda zastavením programu ohrozila nejen životy afghánských spolupracovníků a jejich rodin, ale zjevně také bezpečnost českých vojáků, kteří se bez tlumočnicků obejdou jen stěží.

V Afghánistánu ale české jednotky zůstaly, dál spolupracovaly s místními, a to zejména v zajištění základny Bagram, kde byla situace nejsložitější, protože bylo třeba udržovat přímé „pouliční“ kontakty s místními Afghánci. Právě zde jsme zaplatili životy českých vojáků a také životy afghánských tlumočnicků. Dál jsme těmto spolupracovníkům v případě potřeby slibovali bezpečné přesídlení. Ten případ se červnem letošního roku (summit Severoatlantické aliance) stal realitou. Náhle jsme stáli před logickým požadavkem tlumočnicků na záchranu před postupujícími Táliby.

Politické špičky ČR i kompetentní orgány resortu obrany však program záchrany nejen neobnovily, ale s řešením situace otálely až za samu krajní mez. Pod rostoucím

veřejným tlakem sice vláda nakonec odsouhlasila pomoc, ale pozdě (až na konci července 2021), v režimu evakuační mise a absolutně bez „systémové připravenosti“ našich domácích a dalších podmínek. Narychlo organizovaná a chaotická evakuační mise nakonec dopadla dobře jen díky extrémnímu nasazení jednotlivců, shodě náhod a dlužno říci, že i díky velkorysosti Tálibů.

Pro srozumitelnou představu: v případě afghánských tlumočnicků, spolupracovníků českých jednotek, šlo o počet několika desítek, maximálně dvou stovek osob.

Aktivita JTP

Předsedkyně JTP – Jednoty tlumočnicků a překladatelů, Amalaine Diabová, vznesla na Ministerstvo obrany ve věci záchran afghánských tlumočnicků dne 28. července 2021 dotaz. Ministr obrany L. Metnar odpověděl 29. července (viz obr. vpravo).

Na konci července schválila česká vláda program umožňující pomoci tlumočnickům a překladatelům, a jejich rodinám, kteří pracovali ve prospěch českých sil působících v Afghánistánu.

14. srpna 2021

Orgány ČR stále ještě diskutují o situaci: celkem 20 afghánských tlumočnicků s jejich rodinnými příslušníky plánuje do Česka přemístit Ministerstvo obrany. Musí však projít bezpečnostní prověrkou, která zahrnuje například ověření identity. S pomocí spolupracovníků z řad místních sil i jejich nejbližším počítá také Ministerstvo zahraničí. Přesné počty ale resorty s ohledem na jednání o průběhu záchranné operace nechtějí upřesnit. Zdroje uvádějí počty v řádu nízkých stovek osob!

Pro srovnání: Velká Británie již z Afghánistánu ve stejnou dobu přijala několik tisíc ohrožených spolupracovníků.

Večer rozhodlo o evakuaci afghánských spolupracovníků předsednictvo Bezpečnostní rady státu, a to společně se zaměstnanci české ambasády z řad místních sil. Ve stejný den

MINISTR OBRANY
Mgr. Lubomír Metnar

Praha 29. července 2021
Čj. MO 223122/2021-8694
Sp. zn. SpMO 35462/2021-8694

Vážená paní předsedkyně,

reaguji na Váš e-mail ze dne 28. července 2021, týkající se svízelné situace afghánských tlumočnicků po odchodu naší armády z Afghánistánu. K tomu Vám sděluji, že já i celá vláda považujeme případ afghánských tlumočnicků za etickou a humánní záležitost. Proto jsem vládě předložil návrh programu na pomoc afghánským tlumočnickům a dalším spolupracovníkům, kteří pomáhali našim vojákům i civilistům v Afghánistánu. Materiál bude projednán na jejím nejbližším jednání a bude spuštěn ihned po schválení vládou.

Závěrem bych Vás rád ujistil, že si služeb afghánských spolupracovníků vážíme a postaráme se o ně.

S pozdravem

podepsáno elektronicky

Vážená paní
Amalaine Diabová
předsedkyně Jednoty tlumočnicků a překladatelů
Praha

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6-Dejvice, PSČ 160 01, datová schránka hjaaavk

Elektronický podpis: 29.7.2021
Certifikát odesílatele:
Jméno: Lubomír Metnar
Vydal: ACARDIS s.r.o. - Banská O.
Platnost do: 26.3.2022 12:52:47+02:00

byli kvůli situaci v zemi na kábulské letiště stažení čeští diplomaté.

16. srpna 2021

Ráno přistál v Praze první evakuační let.

20. srpna 2021

Do Česka se vrátil posledním (třetím) evakuačním letem i velvyslanec v Kábulu Jiří Baloun, který se zásadním způsobem zasloužil o zdar evakuačního programu. Jak sám uvedl, velkou měrou ke zdaru mise přispělo i jednání spojeneckých sil se zástupci Tálibánu, kteří projevíli velkorysost a osoby zadržované na letišti k evakuaci nakonec propustili.

JAK PŘEKLÁDÁ STROJ

Strojový překlad DeepL překvapil svými automatickými překlady. Veřejnost i profesionálové žasnou, jak překládá stroj

Pavel Kasík, Profimedia.cz

Německá překládací služba DeepL umí od března 2021 i česky. Výsledky jsou o třídu lepší, než na co jsou lidé dosud u strojových překladů zvyklí. A nejde jen o pohodlí. Služba DeepL už teď proměňuje celé překladatelské odvětví. Vypadá to, že ne všude bude v budoucnu potřeba člověk.

Strojový překlad existuje již desítky let. Velké technologické společnosti, včetně Googlu a Microsoftu, již dlouho v této oblasti dominují a poskytují přirozeně znějící překlady z desítek jazyků online zdarma. Překlady byly stále souvislejší, ale k dokonalosti měly stále daleko. Jejich používání pro delší texty s bohatými složitými větami nutně vedlo k až humorným verzím překladů a chybným interpretacím.

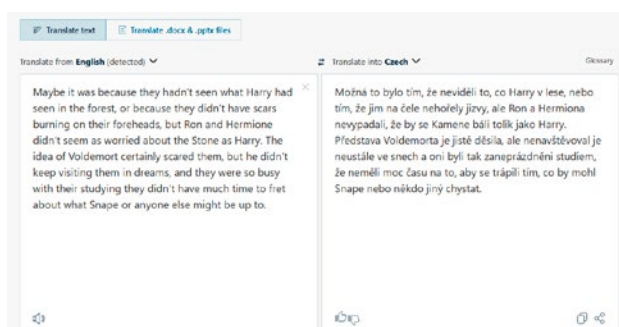
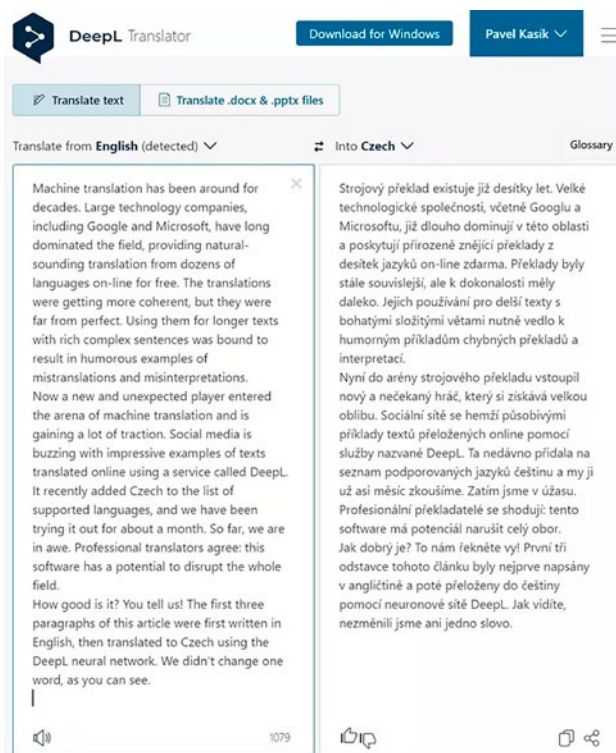
Nyní do arény strojového překladu vstoupil nový a nečekaný hráč, který si získává velkou oblibu. Sociální sítě se hemží působivými příklady textů přeložených online pomocí služby nazvané DeepL (odvozeno od *deep learning* – hluboká znalost). Ta nedávno přidala na seznam podporovaných jazyků češtinu a my ji už asi měsíc zkoušíme. A zůstáváme v úžasu. **Profesionální překladatelé se shodují: tento software má potenciál narušit celý obor.**

Jak dobrý je? To nám řekněte vy! První tři odstavce tohoto článku byly nejprve napsány v angličtině a poté přeloženy do češtiny pomocí neuronové sítě DeepL. Jak vidíte – viz obrázek – nezměnili jsme ani jedno slovo.

K překladu jsme použili profesionální verzi překladače DeepL.com. Vlevo vidíte původní text napsaný v angličtině, vpravo pak strojový překlad, do kterého jsme nijak nezasahovali.

Samozřejmě, překlad není zcela dokonalý a učesaný. Musel jsem editory upozornit, aby první odstavce článku nechal bez zásahu, jinak by tam možná nevydržely některé kostrbaté formulace. Ale upřímně, poznali jste, že je s textem něco v nepořádku?

Dokonce i když vám nějaké slovo ve výsledném překladu neseď, nemusíte hned nad automatickým překladačem

ANKETA

Poznali jste, že český text není napsaný člověkem?

Celkem hlasovalo 9267 čtenářů.

lámat hůl. Naopak, právě v tom se totiž může naplno projevít výhoda neuronové sítě.

Zatímco lidský překladatel by vám dal jen jednu verzi překladu (a možná občas nabídl více variant), u DeepL můžete s výsledkem flexibilně pracovat. Na libovolné slovo ve výsledném textu můžete kliknout a zobrazí se vám, jaké další alternativy neuronovou sítí napadly. Jinými slovy, neuronová sítí vybrala překlad z desítek zvažovaných variant. Když vyberete jiné slovo, zbytek věty se automaticky přizpůsobí. Změní se slovosled, pokud je to nutné, nebo se přepíše celá věta, pokud vybrané slovo mění její význam. Znamená to, že i když se umělá inteligence napoprvé nestrefí, editor má s úpravou výsledného textu méně práce, než kdyby musel celou větu přepisovat.

Už dnes profesionální překladatelé – teď máme na mysli ty z masa a krve – ke své práci automatizované nástroje hojně používají. „Překladatel má k dispozici různé nástroje a podle konkrétní zakázky volí ty, které jsou nejvhodnější,“ vysvětluje Miroslav Pošta, český překladatel a titulkař. Schopnosti automatizovaného překladače DeepL jej ale překvapily: „Zejména ta kvalita překladu i mezi malými jazyky, třeba mezi švédštinou a češtinou.“

Dobře natrénovaná umělá inteligence

Německý překladač DeepL funguje od roku 2018 a provozuje jej firma Linguee. Tu možná znáte díky jejich stránce specializující se na katalogizaci ověřených překladů frází v odborných textech. Čerpají třeba z evropské legislativy, která tak jako tak musí být přeložena do všech unijních jazyků. A právě na miliardy těchto a dalších přeložených dokumentů se trénuje neuronová sít, která pak sestavuje překlad celých textů.

Na překvapivě dobré překlady služby DeepL upozornil i Viktor Janiš, český překladatel převážně anglické beletrie: „Porovnával jsem Google Translate a DeepL. Nebe a dudy! DeepL překládá překvapivě dobře. Je to skvělý nástroj pro překlad textů administrativního charakteru, akademických studií, jednodušších novinových článků a podobně.“

Úspěch měl ale i u složitějších textů: „Zadal jsem mu první odstavec Nabokovovy knihy *Promluv, paměti a výkon* byl prakticky až na překlad sousloví *identical twins* bezchybný,“ komentoval svého nového počítačového konkurenta Janiš.

A co ho na novém nástroji nejvíce překvapilo? „Slovosled! Ten je v češtině volný, nikoli však libovolný. Otrocké

překlady přejímají syntaktické konstrukce výchozího jazyka – v angličtině je třeba slovosled hodně rigidní. Ale DeepL už dokáže se slovosledem pracovat, což je obdivuhodné.“

Přijdou překladatelé o práci? Ceny půjdou dolů

DeepL umí překládat krátké texty, ale i dlouhé dokumenty. Dokonce zachová formátování nebo grafiku v powerpointových slajdech. Microsoft sice už ve svých Office nástrojích na překlad celých dokumentů má, a vůbec není špatný. Jenže německý DeepL je – alespoň podle našich dosavadních zkušeností – ještě lepší.

Pokud si budete s překladačem DeepL nějakou dobu hrát, možná vás napadne, jak se takový nástroj projeví v současné překladatelské praxi. Nepřijdou profesionálové o práci, když je zdarma či za relativně nízký poplatek dostupný překlad automatizovaný?

„Co se trhu komerčních překladů týče, dost velká část poptávky přes noc prostě zmizí,“ domnívá se Janiš. „Lidé, kteří toužili po čistě informativním překladu, už žádnou překladatelskou agenturu neosloví. Spousta manuálů, které – buďme upřímní – nikdo nečte, bude přeložena takto strojem. Například, pokud vám úplně stačí, že jídlo je jen jedlé, taky nebudete chodit do luxusní restaurace.“

Podobný pohled má i jeho profesní kolega Miroslav Pošta. Velká část textů podle něj bude v budoucnosti přeložena právě strojovými překladači a na lidském profesionálovi bude, aby výsledek zkontroloval a upravil: „Pak je důležité, aby člověk dokázal chyby vyhmátnout a opravit. Problém je v tom, že někteří překladatelé pak strpí formulace, které by sami při překladu nikdy nevolili.“

Protože existence automatických překladačů samozřejmě neunikla velkým vydavatelstvím, zasahuje to už nyní do překladatelské praxe. „Jedna nejmenovaná filmová společnost už posílá překlady titulků předvyplněné DeepLem,“ říká Janiš. Na překladateli je pak tento automatický výsledek zkontrolovat. „Ti lidé pak nemají copyright, protože ty titulky jen redigují.“ Podle něj nastane ohromný tlak na snížení cen. „Kolegové, kteří dejme tomu překládají smlouvy EULA, si budou muset hledat jinou práci, patrně jako korektoři DeepLu.“

Na co je strojový překlad vhodný? Co zvládne lépe člověk?

Automatický překlad exceluje při překládání textů administrativního charakteru, akademických studií, zpravodajství... „Čím menší míra kreativity a čím stereotypnější

vyjadřování, tím spolehlivější automatický překlad je,“ všimá si Janiš. Stačí také všude tam, kde lidé chtěli jen porozumět nějakému textu v cizím jazyce a nejde jim o 100% výsledek.

A na co se naopak neuronové sítě (zatím) nehodí?

„Obecně lze říct, že mívají problém s intertextualitou, ironií, se všemi situacemi, kdy daný jev v cílovém jazyce neexistuje, takže je třeba zvolit vhodný opis. Neumí vhodně zvolit tykání či vykání, poznat pohlaví mluvčího, odstínit sílu vulgarit či najít správnou míru hovorovosti,“ vyjmenovává Janiš. „A zákonitě naprosto selhávají, když je daná pasáž přeložitelná jen tvůrčím způsobem, tedy se značným autorským vkladem. Neumí kompenzovat, překládat slovní hříčky či vtipy a samozřejmě neumí překládat poezii. Ta bude podle mě poslední nedobytnou baštou.“

Z řady překladatelů se tak zřejmě časem stanou editoři a posteditoři strojově přeložených textů. Podle Pošty ale nelze tuto oblast vnímat černobíle: „Viděl bych to spíš ve stupních šedi, protože práce člověka a stroje se dá zkombinovat na mnoho různých způsobů. I v šachu bývá nejúspěšnější šachista, který dobře umí spolupracovat s počítačem,“ odkazuje na původně lidskou doménu, kterou si počítače podmanily už koncem 20. století.

BELETRIE ZPRÁVODAJSTVÍ VĚDA SMLOUVA

Anglický originál:
The cradle rocks above an abyss, and common sense tells us that our existence is but a brief crack of light between two eternities of darkness. Although the two are identical twins, man, as a rule, views the prenatal abyss with more calm than the one he is heading for (at some forty-five hundred heartbeats an hour).

Český překlad DeepL:
Kolébka se houpe nad propastí a zdravý rozum nám říká, že naše existence je jen krátkou škvirou světla mezi dvěma věčnostmi temnoty. Ačkoli jsou obě propasti identickými dvojčaty, člověk zpravidla pohlíží na prenatální propast s větším klidem než na tu, do níž směřuje (rychlostí asi pětáctiřiceti set úderů srdce za hodinu).

Naše hodnocení:
Překlad sice není umělecký, ale nedošlo k žádnému významovému posunu. *Identická dvojčata* jsou nevhodný termín, česky bychom je označili za jednovaječná. Číselný údaj by bylo lepší vyjádřit v tisícovkách než stovkách.

Připravte se, jste další v pořadí

Nástup kvalitních strojových překladů stlačí ceny, připraví řadu profesionálních překladatelů o dosavadní práci a zrychlí dostupnost. Může mít ale i méně zjevné dopady. „Strojový překlad je jazykově chudší, monotónnější,“ připomíná Pošta. Navíc disciplína opravování strojem přeložených textů není pro každého: „Hrozí postupné otupění,

vyhoření, protože při posteditaci musí člověk zpracovat větší množství textu než při klasickém překladu. Zažil jsem několik dobrých překladatelů, kteří když začali používat strojový překlad, kvalita jejich produkce se zhoršila. Pokud se ale bude strojový překlad využívat rozumně, o budoucnost profese strach nemám.“

V dlouhodobém horizontu pak bude zajímavé sledovat, jakým způsobem se velké množství strojem přeložených textů projeví na kvalitě překladů. Neuronové sítě se totiž stále zdokonalují a učí se na nových překladech. Pokud jsou ale tyto překlady výsledkem strojového překladu, může hrozit pozvolné zjednodušování a unifikace překládaného jazyka. Pravděpodobně ale tak plíživě, že to většině čtenářů vadit nebude.

Překladatelství ale není jedinou profesí, do které vpadne strojové učení. Zpozornět by měli analytici, novináři, marketingoví specialisté, programátoři, účetní, grafici, manažeři a vůbec všichni, kdo celý den pracují s počítačem. Možná právě teď svou činností, aniž si to uvědomujete, trénujete svou budoucí náhradu. Neuronovou síť, která vaši činnost zvládne napodobit. Nikoli stoprocentně, a ne až tak kreativně, ale rozhodně rychleji a levněji.

Překladatel Viktor Janiš má návod, jak se s tím vyrovnat: „U překladu nejde jen o řemeslo, ale také o umění.“ Jinými slovy, najdete ve svém oboru něco, co umíte jako nikdo jiný. „Možná mě právě kvůli tomu převálcují lidé, kteří budou mnohem méně sentimentální a kterým budu připadat jako švadlena, která se drží jehly, když může využívat šicí stroj,“ přemýšlí Janiš. „Na druhou stranu, ruční práce bývá někdy nejlépe honorovaná.“ Spoléhá na to, že se i v budoucnosti najdou vydavatelé, kteří ocení kreativní vklad překladatele-člověka.

Zdroj: Profimedia.cz, <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/necekal-jsem-ze-se-toho-doziju-prekladatele-zasnou-co-umi-stroj-156128>

Pozn. red.: Následující článek přináší několik konkrétních příkladů, čeho je DeepL v překladu opravdu schopen a jak obstál v porovnání s jinými překladači.

GOOGLE TRANSLATE NAŠEL PŘEMOŽITELE

Na několika příkladech překladů mezi různými jazyky a odlišnými typy textů jsme srovnali, jak je na tom DeepL ve srovnání s Googlem, Microsoftem a v některých případech i s profesionálními lidskými překladateli

Lukáš Václavík, Zive.cz

Před pěti lety začala vznikat německá společnost DeepL. Její cíle byly nemalé, chtěla vytvořit nejlepší online překladač na světě. DeepL a jeho strojové učení slibuje lepší výsledky, než nabízejí překladače Google i Microsoft.

Nedávno se DeepL „naučil“ třináct nových evropských jazyků, včetně češtiny a slovenštiny. Celkově si už poradí se 24 jazyky (včetně například čínštiny či řečtiny), umí přitom obousměrně párovat každý s každým.

Dost ale řečí! Vlastně to můžeme prozradit rovnou: **Jde o nejlepší překladač, jaký jsme zatím viděli.**

(Pozn. red.: Zkráceno, z původně 22 uvedených příkladů překladu jsou z důvodu rozsahu vybrány pouze čtyři příklady)

1. Slavný citát

Zdroj: Jazyk / Winston Churchill

Anglický originál

The greatest tie of all is language... Words are the only things that last for ever. The most tremendous monuments or prodigies of engineering crumble under the hand of Time. The Pyramids moulder, the bridges rust, the canals fill up, grass covers the railway track; but words spoken two or three thousand years ago remain with us now, not as mere relics of the past, but with all their pristine vital force.

Překlad do češtiny (DeepL)

Největším poutem je jazyk... Slova jsou jediné věci, které přetrvávají navždy. Nejohromnější monumenty nebo zázraky techniky se rozpadají pod rukou Času. Pyramidy plesniví, mosty rezaví, kanály se zasypávají, železniční trať pokrývá tráva; ale slova vyřčená před dvěma či třemi tisíci lety s námi zůstávají i dnes, ne jako pouhé relikvy minulosti, ale s celou svou nedotčenou životní silou.

Překlad do češtiny (Google)

Největší kravatou ze všech je jazyk... Slova jsou jediné věci, které trvají na věky. Ty nejúžasnější památky nebo zázraky inženýrství se rozpadají pod rukou času. Tvarovka pyramid,

mosty rezavé, kanály se zaplňují, tráva pokrývá železniční trať; ale slova, která byla vyřčena před dvěma nebo třemi tisíci lety, s námi zůstávají i dnes, ne jako pouhé relikvie minulosti, ale s celou jejich nedotčenou životní silou.

Překlad do češtiny (Microsoft)

Největší kravatou ze všech je jazyk... Slova jsou jediné věci, které vydrží 20 let. Ty nejmakonomičtější památky nebo zázraky strojírenství se rozpadnou pod rukou Času. Lis pyramid, mosty rezavé, kanály se plní, tráva pokrývá železniční trať; ale slova vyslovená před dvěma nebo třemi tisíci lety zůstávají s námi nyní, ne jako pouhé relikvie minulosti, ale se všude jejich nedotčenou životně důležitou silou.

Tady není o čem diskutovat. DeepLu moc není co vytknout. Google a Microsoft s jejich kravatami, lisy pyramid či vymyšlením slov (nejmakonomičtější) selhávají.

2. Báseň: Havran od Edgara Allana Poea

Zdroj: Poetry Foundation, Wikisource

Anglický originál

Once upon a midnight dreary, while
I pondered, weak and weary,
Over many a quaint and curious
volume of forgotten lore—
While I nodded, nearly napping,
suddenly there came a tapping,
As of some one gently rapping,
rapping at my chamber door.
“Tis some visitor,” I muttered,
“tapping at my chamber door—
Only this and nothing more.”

Profesionální překlad do češtiny (Jaroslav Vrchlický)

V půlnoc kdysi v soumrak čirý chorý
bděl jsem sám a sirý,
v knihy staré, zapomněné
ukláněl jsem bledou líc;

skoro schvátilo mne spaní,
an ruch lehký znenadání
ozval se jak zaklepání na mé dveře a zas nic.
„Chodec to snad,“ pravím k sobě,
klepá to a více nic,
pouze to, a pranic víc.“

Překlad do češtiny (DeepL)

Jednou o půlnoci chmurné,
když jsem přemýšlel, slabý a unavený,
nad mnohými zvláštními a kuriózními
svazky zapomenutých pověstí...
Zatímco jsem přikývoval a téměř dřímал,
náhle se ozvalo ťukání,
jako když někdo jemně tluče,
tluče na dveře mé komnaty.
„To je nějaký návštěvník,“ zamumlal jsem,
„ťuká na dveře mé komnaty...
Jen tohle a nic víc.“

Překlad do češtiny (Google)

Byl jednou o půlnoci bezútěšný,
zatímco jsem přemítal, slabý a unavený,
Přes mnoho kuriózních a zvědavých
svazků zapomenuté tradice –
Zatímco jsem přikývl, téměř zdřímал,
najednou se ozvalo klepání,
Jak někdo jemně klepal,
klepal na dveře mé komory.
„Je to nějaký návštěvník,“ zamumlal jsem,
„poklepáním na dveře mé komory –
Pouze toto a nic víc.“

Překlad do češtiny (Microsoft)

Bylo nebylo půlnoční ponuré,
zatímco jsem přemítal, slabý a unavený,
Přes mnoho kuriózních a podivných svazků
zapomenutých trafik –
Zatímco jsem přikývl, skoro jsem si zdřímнул,
najednou se objevilo klepání,
Jako by někdo jemně rapal,
klepal na dveře mé komnaty.
„To je nějaký návštěvník,“ zamumlal jsem,
„klepal na dveře mé komnaty –
Jen tohle a nic víc.“

*U básně logicky selhaly všechny překladače, protože ne-
jde o to pouze přeložit význam, ale opět jej i zřymovat.
Počítač ale samozřejmě neví, co je báseň a jak se tvoří.
DeepL překládá otrocky, avšak čitelně. Google a Micro-
soft selhávají hned v úvodu.*

3. Ruština: Je třeba očkovat

Zdroj: government.ru

Ruský originál

Ряд экспертов предупреждают о возможных рисках ухудшения ситуации, в том числе и в России. Важно не допустить такого сценария в нашей стране. Для этого необходимо оперативно принимать меры, чтобы обезопасить граждан от этой инфекции. Реагировать незамедлительно. Сейчас самое время её сделать.

Překlad do češtiny (DeepL)

Řada odborníků varovala před možnými riziky zhoršení situace, a to i v Rusku. Je důležité takovému scénáři v naší zemi zabránit. Za tímto účelem je nutné urychleně přijmout opatření na ochranu občanů před touto infekcí. Musíme reagovat neprodleně. Nyní je ten správný čas.

Překlad do češtiny (Google)

Řada odborníků varuje před možnými riziky zhoršení situace, a to i v Rusku. Je důležité zabránit takovému scénáři v naší zemi. Za tímto účelem je nutné neprodleně přijmout opatření na ochranu občanů před touto infekcí. Okamžitě reagujte. Nyní je čas to udělat.

Překlad do češtiny (Microsoft)

Řada odborníků varuje před možnými riziky zhoršení situace, a to i v Rusku. Je důležité takovému scénáři v naší zemi zabránit. To vyžaduje rychlé opatření na ochranu občanů před touto infekcí. Okamžitě odpovězte. Teď je čas to udělat.

Překlady jsou na podobné úrovni. Až na prostřední větu „Musíme reagovat neprodleně,“ kterou má DeepL vzhledem ke kontextu jako jediný správně.

4. Francie: Řep(k)a v ohrožení

Zdroj: gouvernement.fr

Francouzský originál

Dix régions de métropole ont subi un épisode de gel particulièrement sévère la semaine dernière. Cette vague de froid exceptionnelle a provoqué d'importants dégâts dans les cultures viticoles et arboricoles ainsi qu'en grandes cultures (principalement betterave et colza).

Překlad do češtiny (DeepL)

Deset regionů metropolitní Francie postihly minulý týden obzvláště silné mrazy. Toto výjimečné chladné období způsobilo značné škody na vinné révě a ovoci i na polních plodinách (především řepě a řepce).

Překlad do češtiny (Google)

Minulý týden utrpěla zvlášť silná epizoda mrazu deset metropolitních oblastí. Toto výjimečné chladné kouzlo způsobilo značné škody na víně a stromových plodinách i na polních plodinách (hlavně řepě a řepce).

Překlad do češtiny (Microsoft)

Deset metropolitních oblastí utrpělo minulý týden obzvláště silné mrazy. Toto výjimečné zachlazené lusknutí způsobilo značné škody na víně a arborealových plodinách i na velkých plodinách (zejména řepě a řepce).

Zachlazené lusknutí! DeepL opět prospěl (místo výjimečné bychom napsali spíš výjimečně), Google a Microsoft zůstávají po škole.

Zdroj: Zkrácená verze původního článku Lukáše Václavíka, 28. dubna 2021, portál Živě.cz, <https://www.zive.cz/clanky/google-translate-nasel-premozitele-vyzkouseli-jsme-prekladac-deepl/sc-3-a-209820/default.aspx#part=2>

POSTAVA TLUMOČNICE V NOVINCE MEZI KRIMIROMÁNY

Michal Chuchút

Dominik Dán je pseudonym slovenského autora detektivních románů. Spisovatel dosud neodkryl svoji totožnost, a tak se čtenáři mohou jen dohadovat, zda jde o policistu, soudce, novináře, nebo jen bystrého pozorovatele, který dokáže zachytit a ve svých knihách reprodukovat, jak vypadá běžná praxe vyšetřovatele. Jeho detektivky se kromě jiného vyznačují britkými dialogy a specifickým, mnohdy černým humorem.

Autor vydal k dnešnímu dni (podzim 2021) více než třicet literárních děl. Zatím poslední nazval **Bremeno minulosti**.

Po zástupu vyšetřovatelů, padouchů (často obojí v jedné osobě), soudců a prokurátorů (ano, na Slovensku to nejsou státní zástupci) se v knize poprvé objevila **naše profese – soudní tlumočnice**. Rádi zde publikujeme alespoň krátkou ukázkou, jakou představu o soudní tlumočnici může mít běžný pozorovatel, nebo dokonce spisovatel:

„Najdôležitejším kolieskom v súkolí bola tlmočníčka. Krauz si pri vyslovení slova „tlmočníčka“ predstavil šesťdesiatročnú tučnú paniu, večne nervóznú, spotenú, hnusnú babu s pokerovou tvárou, namyslenú, dôležitú... jednoducho tlmočníčku.

Keď ich zoznámili, poskočilo mu srdce – na stoličke sedel presný opak. Pekná mladá žena v slušivom kostýme, mladšia než Krauz. Inteligentné oči za veľkými elegantnými

okuliarmi sľubovali, že možno bude mať šťastie.

„Dobrý deň, ja som detektív Krauz z oddelenia vražd.“

Vstala, poskočilo jej obočie, natiahla ruku.

„Vlasta Staneková, teší ma. Oddelenie vražd? Tá druhá zomrela?“

„Nie, nie, sadnime si, všetko vám vysvetlím. Potrebujem od vás, aby ste boli trpezlivá, aby ste si ma vypočuli.“

Prikývla, že trpezlivosť môže rozdávať.

„Kávičku vám ponúkli? Máte, dobre. Cigaretku?“

Zapálili si, Krauz pri zapalovaní ga-

lantne vstal, aj sa predklonil.

„Koláčik, keksík ku kávičke?“

„Dala by som si Sacherovu tortu, ale z Viedne, sachera jedine z Viedne, a francúzsky koňačik, najlepšie dvanásťročný. Robíte aj masáž chodidiel?“

Všetci sa zasmiali. Dobrý začiatok, presne takúto babu potreboval, presne s takýmto zmyslom pre humor, ich krvnú skupinu.“

Zajímá Vás, co se dělo dál, jak to dopadlo s tlumočnicí a kdo byl pachatel? To bychom prozrazovali víc, než se sluší. Knížku ale můžeme doporučit k přečtení (i v českém jazyce), o zábavu bude jistě postaráno.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI JAKO PRVNÍ RESORT SPUSTILO PILOTNÍ PROJEKT KONVERZNÍ POŠTY V JUSTICI

19. května 2021 spustilo Ministerstvo spravedlnosti ve spolupráci s Českou poštou s. p. a společností CCA Group a. s. pilotní projekt Konverzní pošty v justici. V rámci tohoto pilotního projektu byla vyzkoušena Konverzní pošta přímo v provozu Obvodního soudu pro Prahu 9 a následně pak od 23. června 2021 v provozu Okresního soudu Plzeň-město

justice.cz

Cílem tohoto projektu je na vzorku dvou soudů prověřit možnosti fungování nového způsobu odesílání justičních zásilek, kterým je tzv. „Konverzní pošta“. Konverzní poštu¹ je možno využít v situacích, kdy nelze zásilku odesílat do datové schránky a je nutno doručovat v papírové formě.

K odeslání konverzní poštou dochází přímo z prostředí informačního systému odesílatele v digitalizované podobě. Následné manuální práce, jako je tisk dokumentu, tisk obálky, vložení dokumentu do obálky atd., již provádí automatizovaně Česká pošta. První zásilky byly úspěšně odeslány dne 19. května 2021.

Plošné zavedení konverzní pošty na všechny resortní organizační složky, které Ministerstvo spravedlnosti v brzké době plánuje, přinese obrovskou úsporu manuální práce na soudech, státních zastupitelstvích a dalších justičních institucích, která je s přípravou a odesláním zásilek nyní spojená.

Princip fungování Konverzní pošty spočívá v převedení originálu dokumentu do elektronické podoby, odeslání přes API rozhraní z informačního systému soudu na server České pošty. Následuje vytištění na papír se zajišťovacími prvky, připojení doložky o provedení konverze, potištění obálky, kompletace zásilky a předání zásilky do poštovní přepravy jménem soudu nebo jiné organizační složky. Vzhledem k tomu, že doručovanými dokumenty budou zejména předvolání svědků, výzvy účastníkům řízení, soudní rozhodnutí apod., je ze strany ministerstva a soudů kladen velký důraz na spolehlivost, včasnost, řádnou evidenci a ochranu osobních údajů nebo listovního tajemství.

Princip služby Konverzní pošta spočívá v tom, že orgán veřejné moci odešle do speciální datové schránky České pošty písemnost v elektronické podobě, která je poté adresátovi doručena jako listina. Odesílatel následně obdrží doklad o doručení písemnosti nebo potvrzení o nemožnosti písemnosti doručit a případné důvody nedoručení.

Je nutno připomenout, že resort justice je prvním resortem, který začal tento nový moderní produkt testovat, resp. využívat.

Princip služby Konverzní pošta spočívá v tom, že orgán veřejné moci odešle do speciální datové schránky České pošty písemnost v elektronické podobě, která je poté adresátovi doručena jako listina. Odesílatel následně obdrží doklad o doručení písemnosti nebo potvrzení o nemožnosti písemnosti doručit a případné důvody nedoručení.

Zdroj: justice.cz; <https://www.justice.cz/pt/web/msp/tis-kove-zpravy?clanek=ministerstvo-spravedlnosti-jako-prvni-resort-spustilo-pilotni-projekt-konverzni-posty-v-justici>

¹ Konverzní pošta zjednodušuje a zlevňuje orgánům veřejné moci odesílání dokumentů. Služba využívá možnost tzv. automatizované konverze dokumentů z elektronické do listinné podoby.

Úřad, který bude mít uzavřenou smlouvu s Českou poštou, získá komplexní řešení, které mu umožní vyhotovovat veškerou korespondenci plně elektronicky a využívat jednotného rozhraní pro odesílání zásilek v elektronické podobě všem adresátům, bez ohledu na to, zda mají nebo nemají datovou schránku.

Blíže: <https://www.ceskaposta.cz/služby/egovernment/konverzni-posta>

SVATOJERONÝMSKÁ MŠE

Eva Gorgolová

Letos, 29. září 2021, v předvečer svátku našeho patrona svatého Jeronýma, se již po třinácté konala v kostele svatého Petra Na Poříčí **mše za tlumočníky a překladatele** celebrowaná P. Lukášem Lipenským, O.Cr., administrátorem Rytířského řádu křižovníků s červenou hvězdou, který je od loňského roku i čestným členem JTP.

Mši spolu s JTP organizuje naše kolegyně Rita Lyons Kindlerová, jedna z našich nejlepších překladatelek z ukrajinštiny, která je také členka smíšeného vokálního souboru Gontrassek, který vždy pod uměleckým vedením sbormistra Jana Bati mši doprovází zpěvem.

Tentokrát účastníci měli možnost i obdivovat čerstvě obnovené varhany. Letos zazněly skladby od dvou renesančních skladatelů, jejichž 500. výročí úmrtí, resp. 500. výročí narození, se letos slavilo v muzikologických a hudebních kruzích. Byli jimi franko-vlámský renesanční hudební skladatel **Josquin Desprez** (1440–1521), a především

Mše se zúčastnili zástupci spřátelených organizací Jednoty překladatelů a tlumočníků i Komory soudních tlumočníků a soudních překladatelů.

Philippe de Monte (1521–1603). Druhý jmenovaný byl vlámský skladatel pozdní renesance, který ke konci života působil na dvoře Rudolfa II. v Praze.

Při mši byli vzpomenu ti kolegové, kteří nás v nedávné době opustili.

30. ZÁŘÍ – SVÁTEK SV. JERONÝMA – MEZINÁRODNÍ DEN PŘEKLADATELŮ

Letos si připomínáme uplynulé 1600. výročí úmrtí patrona překladatelů

Petra Kameníková

Jednoho dne – bylo to na Vánoce – měl svatý Jeroným vidění. Zjevil se mu Ježíš a obrátil se k němu: „*Jeronýme, dnes je den mého narození. Dej mi nějaký dárek!*“ Jeroným odpověděl: „*Pane, co ti já můžu dát? Jaký dar ti můžu nabídnout? Největší dar, který ti můžu poskytnout, je překlad Bible. Vezmi si ho, vezmi si práci za všechna léta strávená překládáním...*“¹

Sv. Jeroným (Hieronymus), kněz, učitel církve, sekretář papeže Damasa I.², duchovní průvodce urozených římských žen, spoluzakladatel kláštera v Betlémě a především starověký uznávaný překladatel Písma svatého, se narodil

(asi 348 n. l.) v Dalmácii ve Stridonu do bohaté křesťanské rodiny, která velmi lpěla na jeho špičkovém vzdělání.

Během studií v Římě se nechal sice na krátkou dobu svést z křesťanské cesty, ale brzy si uvědomil, co je jeho životním posláním – stát se knězem a služebníkem Páně. Odebral se na dlouhou cestu do pouště Chalcis v Sýrii, aby se mohl v klidu ponořit do svého nitra. Průvodcem mu byly nejen svaté knihy s náboženskou tematikou, ale také knihy pohanských autorů, zvláště Cicera. Upřímně a vroucně se modlil, aby očistil svou duši i tělo od světských neřestí a dostalo se mu odpuštění tak neskonalého, že se jeho duše

¹ VELLA, Elias. *Ježíš – lékař těla i duše*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006. *Orientace* (Karmelitánské nakladatelství). ISBN 80-7192-851-8.

² Svatý Damasus I., papež katolické církve v letech 366–384 spojených s vnitrocírkevními spory.

stala čistší a oddanější Bohu, než byla předtím. Svoji budoucnost již od té doby spojoval s jedinou myšlenkou – oddat se zcela práci pro církev a pro duchovní růst člověka. Zbytek svého života zasvětil čilé duchovní práci, věnoval se duchovně začínajícím kněžím a povzbuzoval je na jejich cestě ke kněžství. Zemřel 30. září roku 420 v klášteře v Betlémě. Roku 1298 byl papežem Bonifácem VIII.³ prohlášen za otce a učitele církve a je uctíván jako svatý.

Celoživotním dílem sv. Jeronýma se stalo studium Písma svatého a jeho překlad z originálního jazyka⁴ do mluvené latiny. Jeronýmův překlad, zvaný Vulgáta, je dodnes považován za nejvýznamnější a nejpresnější překlad Bible (tridentským koncilem prohlášen za oficiální překlad).

Nejvíce je oceňován styl jeho překladatelské práce, který se vyznačuje pečlivou snahou zachování originálního pořádku slov tak, aby přeložený text co nejvíce respektoval styl a kulturu výchozího textu. Svou novátorskou technikou překladu se odlišoval od tehdy běžných překladatelských postupů.

Svatý Jeroným na poušti, Albrecht Dürer; 1512

Svatý Jeroným si uvědomoval, že má-li být překlad co nejhodnotnější, je třeba, aby překladatel ovládal výborně nejen jazyk textu výchozího, ale také, a to především, jazyk, do kterého text překládá.

Překladatel má podle něj zcela zprostředkovat myšlenku textu při přesném zachování jeho stylistiky, úloha překladatele pak spočívá v „pouhém“ odstranění jazykové bariéry pro čtenáře přeloženého textu tak, aby tento text neztratil nic ze své verze výchozí. Jedině tímto způsobem lze vyjádřit exaktně myšlenku textu překládaného a přenést jeho poselství do textu přeloženého.⁵ Již od dob středověku byl biblický překlad sv. Jeronýma znám a respektován nejen ve světě, ale i v zemích českých.

Úctu k tomuto patronu vzdělavců a studentů šířili u nás misijní kněží z Bavorska, obzvláště se jeho jméno uznávalo za dob Mistra Jana Husa, později pak také v období barokní protireformace, kdy Bohuslav Balbín ve své Rozpravě na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého⁶ v kapitole Oslavení jazyka slovanského skrze sv. Jeronýma považuje sv. Jeronýma⁷ za významného slovanského učence, který se zasloužil svým působením o přiblížení obsahu

Písma svatého národům slovanským. Balbín sv. Jeronýma popisuje slovy: „Které řeči tehdejšího světa známého neznal? Kdo šťastněji pracoval v překládání písma svatého dle smyslu původního a přesného? Uměť svou řeč dalmatskou čili slovanskou, latinu (že s kýmkoli z dávných Římanů mohl jíti v zápas), řečtinu a všechny její rozdílnosti, dále řeči Palestincův, arabskou, egyptskou, hebrejskou a syrskou, a to s takovou ozdobností, že v každé zdál se býti zrozen.“

Na památku sv. Jeronýma je den jeho smrti dnes připomínán jako svátek sv. Jeronýma, patrona překladatelů a tlumočnicků, a 30. 9. je ustanoven jako Mezinárodní den překladatelů.⁸

Zdroj: *Apoštolský list papeže Františka Láska k Písmu svatému u příležitosti 1600 let od smrti svatého Jeronýma (dáno v Římě u Sv. Jana v Lateránu dne 30. 9. 2020) / oficiální český překlad papežského listu „EPISTULA APOSTOLICA SCRIPTURAE SACRAE AFFECTUS XVI SAECULIS ELAPSIS AB OBITU SANCTI HIERONYMI“, 2020, Libreria Editrice Vaticana*

3 Bonifác VIII., vlastním jménem Benedetto Caetani, byl papežem v letech 1294–1303.

4 Bible – Starý zákon byl původně napsán hebrejsky a jeho malá část aramejsky, Nový zákon byl napsán řecky.

5 Přeloženo a upraveno podle odborné stati Saint Jérôme et la Bible: La voix de la vérité, Culture et Société, Langue, Traduction, SMG, Francie (<https://www.smglanguages.com/saint-jerome-bible-30-septembre/?lang=fr>).

6 Balbín, Bohuslav: Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého. Praha: nákladem Spolku pro vydávání latiných knih českých, 1869. (Místo uložení Národní knihovna České republiky, signatura: 54 K 013571).

7 Kapitola z díla Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého – §.XIII. Oslavení jazyka slovanského skrze sv. Jeronýma, doktora církevního, dle národnosti Dalmatince, pak skrze to, že jazyka toho velmi mnoho národův při službách božích užívá a povždy užívalo.

8 Mezinárodní den překladu alias Mezinárodní den překladatelů (International Translation Day / Journée mondiale de la traduction) – ustanovený na den 30. 9. Mezinárodní federací překladatelů (FIT) od r. 1953 a od r. 2017 vyhlášen také Organizací spojených národů (OSN).

OTEVÍRÁ ÚŘAD EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO ŽALOBCE (EPPO) NOVÉ MOŽNOSTI PRO SOUDNÍ TLUMOČNÍKY A SOUDNÍ PŘEKLADATELE?

Dne 27. 11. 2021 se uskutečnilo velmi zajímavé online setkání na výše uvedené téma, jehož se za vedení Komory zúčastnily Jana Klokočková, Lucie Rounová a Petra Kameníková. Vzhledem k tomu, že příslušná problematika může být přínosná pro řadu našich kolegů, přinášíme o jednání následující referát (článek vznikl za spoluautorského přispění všech tří jmenovaných)

Jana Klokočková

Setkání uspořádala Mezinárodní asociace konferenčních tlumočnicků (AICC), přednášejícími byli Dr. Ezio Perillo, advokát zapsaný u Padovské advokátní komory, docent pro výzkum v oboru občanského a komparativního práva Padovské univerzity, Maceratské univerzity, Neapolské a posléze i Milánské univerzity. Dále působil v mnoha významných funkcích v Evropském parlamentu, je autorem významných publikací o italském občanském právu i o právu Evropské unie, byl soudcem Soudu pro veřejnou službu Soudního dvora Evropské unie od 6. října 2011 do 31. srpna 2016, soudcem Tribunálu od 19. září 2016 do 26. září 2019. Druhou přednášející byla Daniela Amodeo Perillo, konferenční a soudní tlumočnice, prezidentka Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA.

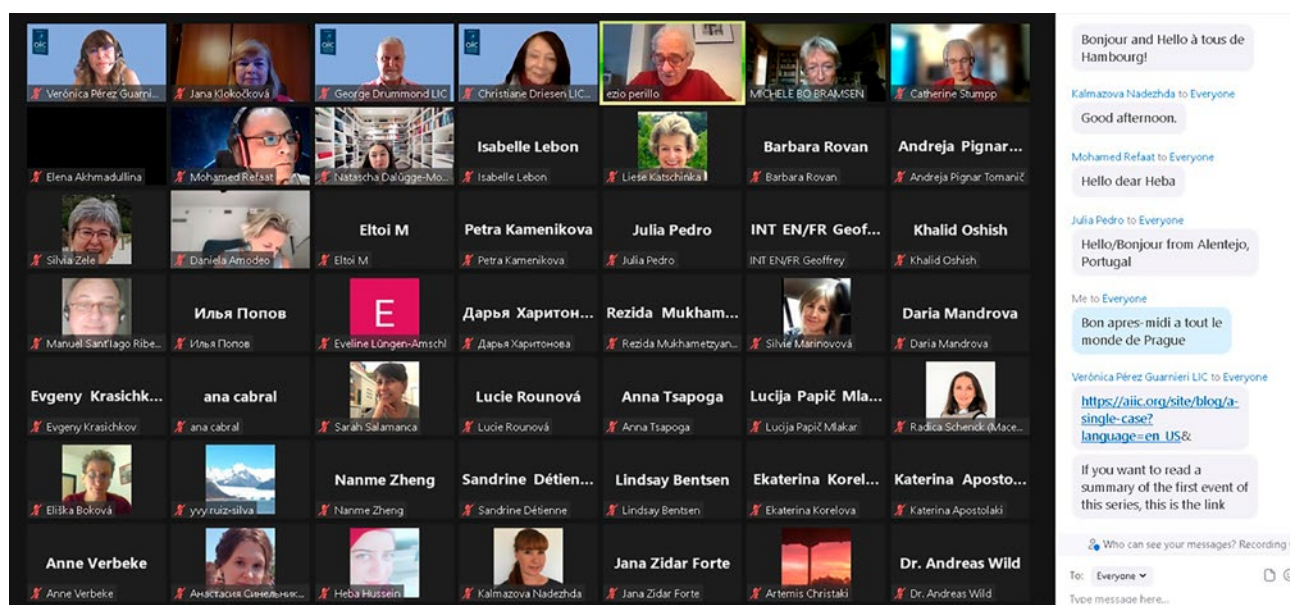
Z francouzštiny do angličtiny tlumočily Véronica Pérez Guarnieri a Michèle Bo Bramsen, oběma patří velký dík za výbornou práci. Moderátorkou byla Christiane Driesen, konferenční a soudní tlumočnice, držitelka ceny Danicy Seleskovitch za rok 2014, pedagožka z École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs v Paříži, předsedkyně výboru pro právní tlumočení AIIC. Přihlášeno bylo 180 účastníků ze všech zemí EU.

Dr. Perillo velmi poutavě a záníceně přiblížil historii snah o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce i principy, které by měl hájit a na nichž by měl fungovat, a to od počátku těchto iniciativ, které se objevovaly již v roce 1990 a které volaly po založení jednotky pro boj s nejrůznějšími podvody, poškozujícími finanční zájmy Evropské unie. Toto úsilí bylo poprvé ukotveno ve Smlouvě z Nice z roku 2001. Jelikož vize nebyla zcela jasná, představitelé států se neshodli a téma si vyžádalo další zpřesnění v podobě

Laekenské deklarace během belgického předsednictví EU v roce 2004, kde bylo rozhodnuto o založení tohoto úřadu. Úkol chránit finanční zájmy EU byl a je nesmírně složitý. Na jednu stranu jsme totiž v EU nastolili prostor svobody v podobě volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu, kde neexistují vnitřní hranice ani kontrolní posty na nich, na druhou stranu se tím však otevřely hranice i osobám s nekalými úmysly.

Oproti počátečním iniciativám, kdy se uvažovalo, že EPPO bude fungovat jako obdoba severoamerické FBI, je v průběhu dalších let stále více slyšet volání po zachování národní suverenity. Členské státy nadále chtějí čím dál častěji zůstat pány trestního stíhání, a tak Smlouva o fungování EU z roku 2012 uvádí, že zapojení do této iniciativy na obranu finančních zájmů EU bude pouze dobrovolné, přestože objem škod způsobených těmito zvlášť závažnými trestnými činy vzrostl z počátečních 2 miliard EUR na současných 140 miliard EUR. Podle ní může Rada vytvořit z Eurojustu Úřad evropského veřejného žalobce. Pokud se k tomuto postupu nepřipojí jednomyslně všechny členské státy, jednání se pozastaví. Pokud si však toto zřízení bude přát alespoň devět členských států EU, může po určitých krocích tato skupina států požádat o zavedení tzv. posílené evropské spolupráce. Pak se podle čl. 20 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii a čl. 329 odst. 1 této smlouvy použijí ustanovení o posílené spolupráci.

„Úřad evropského veřejného žalobce je, případně ve spojení s Europol, příslušný k vyšetřování a stíhání pachatelů a spolupachatelů trestných činů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie, jak jsou vymezeny nařízením podle odstavce 1, a jejich předvádění před soud. Před příslušnými soudy členských států vykonává v souvislosti s těmito trestnými činy úlohu veřejného žalobce.“

Online jednání Mezinárodní asociace konferenčních tlumočnicků (AICC) o otevření Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) na ochranu finančních zájmů EU

Zde Dr. Perillo namítá, že měly být výslovně uvedeny velmi závažné trestné činy, nikoli veškeré trestné činy jako takové, dále se pozastavuje nad tím, že je opět zmiňován Eurojust a Europol, které už by měly být v tomto okamžiku minulostí.

V roce 2013 byla tedy spuštěna posílená spolupráce, do níž se zapojilo 22 států, ostatní ještě váhaly – bylo to obdobné jako se vznikem Schengenského prostoru. Diskuse o výsledné podobě EPPO trvaly další čtyři roky, až do přijetí Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (v žargonu EU se používá zkratka Směrnice PIF – *protection des intérêts financiers*).

Nový Úřad evropského veřejného žalobce tedy konečně zahájil svou činnost, a to od 1. června 2021. Nezapojilo se Maďarsko, Švédsko a Polsko, zatímco Dánsko a Irsko si ještě vzalo čas na rozmyšlenou. Úkolem EPPO je chránit finanční zájmy Evropské unie, bojovat proti organizovanému zločinu, hájit zájmy daňových poplatníků z členských zemí EU. Doposud takové trestné činy mohly vyšetřovat pouze vnitrostátní orgány, jejichž pravomoc ovšem končí na hranicích států. Podobně ani OLAF (Evropský úřad pro boj proti podvodům) a Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust) nemohou zahájit vyšetřování ani trestní stíhání v jednotlivých členských státech. EPPO pomáhá tyto nedostatky odstraňovat a může zakročit proti podvodům s finančními prostředky EU nad 10 000 EUR nebo proti přeshraničním podvodům s DPH, kde výše

škody překročila 10 milionů EUR. Dále se zaměřuje na korupci a praní špinavých peněz. Za tímto účelem úzce spolupracuje s vnitrostátními vyšetřujícími a donucovacími orgány i s dalšími subjekty EU, jako jsou Eurojust a Europol. Struktura EPPO je následující: v čele úřadu je evropský nejvyšší žalobce, dnes Laura Codruța Kövesi, bývalá rumunská nejvyšší státní zástupkyně. K dispozici má dva náměstky a kolegium 22 žalobců ze zemí, které se do EPPO zapojily. Na operativní úrovni úřad zahrnuje evropské pověřené žalobce v jednotlivých státech a 15 stálých komor, které sledují a řídí jednotlivá vyšetřování a přijímají operativní rozhodnutí. Každá má 3 členy.

Výsledné kompetence úřadu jsou tedy nakonec mnohem menší, než byly původní záměry.

Pokud jde o lingvistické aspekty, jednacím jazykem je angličtina, přestože žádný ze států zapojených do aktivit EPPO není anglofonní. Vyšetřování je vedeno na národní úrovni pověřeným evropským vyšetřovatelem v jazyce členského státu, dohled nad ním však vykonává jedna ze stálých komor EPPO, proto je třeba všechny podklady překládat do angličtiny nebo do jazyka předsedy této příslušné komory. Legislativa zatím nevyžaduje ověřený překlad, je ale zájem, aby překlady byly kvalitní. Většina překladů se provádí v tzv. *Centre de traduction*, není ale přehled o tom, jak se zakázky zadávají, ani kdo zadávání, provádění a kvalitu kontroluje. Jisté je, že čl. 41 nařízení zaručuje podezřelým právo na nestranný překlad a tlumočení. Na tyto služby disponuje EPPO odpovídajícím rozpočtem, který byl podle přednášejícího v nedávné době významně navýšen.

V druhé části programu Dr. Perillo předal slovo naší kolegyni Daniele Amodeo Perillo, která účastníky setkání informovala, že činnost EPPO bude mít dopad i na naši práci, přinese pak možnost zakázek především pro angličtináře. Dále Daniela Amodeo Perillo informovala, že se EULITA již zamýšlí, jak zařídit, aby EPPO vyslyšel náš hlas a obrátil se na kvalitní tlumočníky a překladatele, eticky vybavené, kompetentní a kvalifikované profesionály. Bude usilovat o zajištění dobré pozice našim kolegům sdruženým v národních asociacích, protože se bude tlumočit u národních soudů a stále ještě nejsou nastolena všude stejná pravidla pro zápisy do seznamů soudních tlumočnicků a soudních překladatelů, někde dokonce seznamy ani neexistují! Daniela v této souvislosti zmínila i rozsudek Soudního dvora EU (velkého senátu) ze dne 23. listopadu 2021 ve věci C-564/19 o předběžné otázce ke směrnici Evropského parlamentu a Rady EU 2010/64, který potvrdil povinnost národních států zajistit právo na spravedlivý proces i poskytnutím nestranného a kvalitního překladu a tlumočení. Národní státy musejí vytvořit a užívat seznamy kvalifikovaných a kompetentních soudních překladatelů a soudních tlumočnicků, soudci z nich mají vybírat, a dokonce nesmějí pokračovat v řízení, dokud se nenajde dostatečně kompetentní soudní tlumočník a soudní překladatel. Podle Daniely Amodeo Perillo je tento rozsudek další nástroj v boji za právo na spravedlivý proces a za práva soudních překladatelů a tlumočnicků na odpovídající pracovní podmínky.

Na závěr Daniela Amodeo Perillo uvedla, že zahájení činnosti Úřadu evropského veřejného žalobce otevírá soudním tlumočnickům a překladatelům nové perspektivy.

Užitečné odkazy

O EPPO v čj:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/eppo/>

Internetové stránky EPPO:

<https://www.eppo.europa.eu>

Tisková zpráva o zřízení úřadu EPPO:

<https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/06/08/eppo/>

Jednací řád EPPO:

<https://www.eppo.europa.eu/sites/default/files/202101/2020.003%20IRP%20translation-CS.pdf>

Internetové stránky Centre de traduction:

<http://cdt.europa.eu>

Směrnice PIF v čj:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32017L1371>

Rozsudek ESD:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=C152752CEEBE8BD01793BBC85A0FC1E0?text=&docid=249861&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1734679>

WEBOVÉ STRÁNKY KST ČR POSKYTUJÍ CELOU ŘADU MOŽNOSTÍ... www.kstcr.cz

- informace o zajímavých vzdělávacích akcích – **přihlaste se k odběru newsletteru.**
- možnost účasti na zajímavém semináři – **využijte on-line automatizovaný přihlašovací systém.**
- možnost porady s kolegy – **staňte se členem Komory a přihlaste se do „poradního chatu“.**
- informace o obsahu interních sdělení – **jste-li řádným členem KST ČR, vstupte do sekce pro členy.**
- informace pro Vaše potenciální nové zákazníky – **pravidelně aktualizujte své kontakty ve veřejném seznamu tlumočnicků KST ČR.**
- minulá vydání bulletinu Soudní tlumočník – **uvedena v barevné verzi na webu Komory.**

Elektronické verze Soudního tlumočníka v barevném provedení jsou volně ke stažení na webových stránkách KST ČR www.kstcr.cz/cz/bulletin

JAROMÍR TAUCHEN: SOUDNÍ TLUMOČNÍCI V PROMĚNÁCH VĚKŮ

Právněhistorické ohlédnutí za právní úpravou soudního tlumočení v českých zemích

Michal Chuchát

V letošním podzimním (třetím) čísle Časopisu pro právní vědu a praxi, vydávaném Právnickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně, byl pod shora uvedeným názvem uveřejněn článek našeho kolegy a člena KST ČR, pana doc. JUDr. Jaromíra Tauchena, věnující se historii (nejen) legislativního zakotvení našeho povolání. Rádi přinášíme alespoň stručnou recenzi.

Jedná se o první ucelenou právněhistorickou studii na téma soudního tlumočení a překladu v českých zemích. Z tématu byly dosud zpracovány fragmenty, které se mu věnovaly spíše z justičního/procesualistického hlediska. I v jednom ze starších čísel Soudního tlumočníka jsme například informovali o historickém exkursu v diplomové práci Ivany Lipertové, jíž autorka odevzdala v roce 2018 na Právnické fakultě Univerzity Karlovy.

Autorovi se zejména v první části, pojednávající o době do roku 1945, podařilo shromáždit řadu faktů, které jsou pro čtenáře novinkou. Přínosem je podrobná analýza nasbíraného materiálu a komparace právní úpravy v jednotlivých obdobích (Rakousko-Uhersko, první republika, období protektorátu, období komunistické totality, současnost). Část, věnující se vývoji po roce 1945, je sice poněkud popisnějšího charakteru, o to více informací však přináší.

Příspěvek nejen podává systematický a přehledný výklad k vývoji právní úpravy soudního tlumočení a překladu, nýbrž si též všímá souvislostí společenských a politických. Díky tomu získává hodnocení podávané autorem na platičnosti. Tak například autorova citace kritického vyjádření na adresu odměny z roku 1896 je aktuální i dnes, po více než sto letech.

Časopis pro právní vědu a praxi vydává Právnická fakulta Masarykovy univerzity od roku 1993. Je recenzovaným odborným právnickým časopisem, zaměřuje se na publikaci původních vědeckých statí z oblasti práva a právní vědy, praktičtější orientovaných příspěvků, jakož i informací z vědeckého života a recenzí.

Od ročníku XXVII/2019 je časopis zařazen do citační databáze odborné recenzované literatury SCOPUS.

Autor si rovněž všímá historického vývoje tlumočnického slibu. Coby člena KST ČR mě potěšila i zmínka o našem bulletinu Soudní tlumočník.

Článek považuji za přelomový a inovativní. Věřím, že zaměří pozornost odborné, zejména právnické veřejnosti k problematice, která byla dosud právními historiky opomíjena, a že se sám stane předmětem citací autorových následovníků, například z řad diplomantů.

Závěrem rád uvádím, že v současné době jednáme s redakční radou Časopisu pro právní vědu a praxi o možnosti otištění alespoň výňatků z recenzovaného článku na stránkách našeho časopisu.

Přejete-li si zveřejnit v Soudním tlumočníku svoji inzerci, napište na kstcr@kstcr.cz

NOVÁ PUBLIKACE O SOUDNÍCH PŘEKLADATELÍCH A TLUMOČNÍCÍCH VE FRANCII

Dorina Irimia: Les experts traducteurs-interprètes en milieu judiciaire, Vydavatelství Sydney Laurent, 2021

Tomáš Duběda

Kniha *Les experts traducteurs-interprètes en milieu judiciaire* (Soudní překladatelé a tlumočníci v kontextu soudnictví) z pera autorky Doriny Irimii, překladatelky a tlumočnice zapsané u francouzského Kasačního soudu a Odvolacího soudu v Lyonu, si klade za cíl představit profesi soudních překladatelů a tlumočnicků ve Francii, popsat vztahy, do nichž se tito odborníci dostávají při výkonu své činnosti a upozornit na překážky, s nimiž se soudní překladatelé a tlumočníci setkávají.

V úvodu knihy a její **první části** se autorka věnuje postavení francouzských soudních překladatelů a tlumočnicků (SPT), jichž je registrováno kolem 3 000. Profese překladatelů a tlumočnicků jsou odděleny a jejich výkon je podmíněn složením slibu a zápisem na seznam vedený Kasačním soudem nebo některým z odvolacích soudů. Na rozdíl od situace v České republice jsou SPT považováni za znalce a vztahuje se na ně zákon č. 71-498 ze dne 29. června 1971 o soudních znalcích – odtud také výraz *experts traducteurs-interprètes* v titulu knihy.

K zápisu je třeba splnit předepsané podmínky, mezi něž však nepatří odborná zkouška z překladu ani tlumočení; výjimkou jsou podle autorky odvolací soudy v Caen a Rouenu, které u kandidátů ověřují schopnost písemného projevu ve francouzštině.

Zájmy SPT hájí profesní organizace UNETICA (Národní unie soudních překladatelů a tlumočnicků zapsaných u odvolacích soudů); členství v ní není povinné. Zapsaní překladatelé mohou již několik let přebírat zadání a odevzdávat vyhotovené překlady elektronicky.

Druhá část knihy je věnována otázce práva na tlumočníka, odmítnutí tlumočníka účastníkem řízení, odmítnutí úkonu ze strany SPT a odpovědnosti SPT (disciplinární, civilní a trestní).

Tématem **třetí části** je výkon profese SPT v rámci soudního řízení. Autorka si všímá různorodosti úkonů, k nimž jsou SPT přibíráni, kvality tlumočení a možností jejího posouzení (*Je možné, že časem bude možné uvažovat o zavedení procesu akreditace, jehož součástí bude i hodnocení překladatelů a tlumočnicků...*, s. 84), vztahů mezi SPT a soudy (*Se soudními orgány udržují překladatelé a tlumočníci kvalitní a profesionální vztahy...*, s. 85) a povinností SPT, k nimž patří odborná způsobilost, disponibilita, schopnost rychle reagovat, smysl pro plnění povinností, zachování důvěrnosti informací, poctivost, zdrženlivost a důstojnost, dodržování etických pravidel a složení slibu.

Od roku 2014 mají zapsaní překladatelé a tlumočníci také povinnost dalšího profesního vzdělávání. Mezi aspekty, které překladatelům a tlumočnickům znesnadňují výkon jejich činnosti, uvádí autorka zejména přílišnou délku tlumočených úseků, nekvalitní akustické podmínky při tlumočení, nadměru technický jazyk soudních znalců, neposkytnutí dokumentů před jednáním a v neposlední řadě také vyšší výdělku. Zde však nemá na mysli stanovené sazby, ale spíše množství přidělované práce – francouzské soudy totiž mají možnost vedle SPT zadávat práci také překladatelům a tlumočnickům, kteří jsou u nich zaměstnáni v pracovním poměru nebo jsou zapsáni na zvláštním seznamu pro účely cizineckého a azylového zákoníku (*Je v zájmu justice, aby [k překladu a tlumočení] využívala výhradně zapsané znalce, kteří mají odpovídající vzdělání a jejichž intelektuální a profesní způsobilost je předem ověřena na základě žádosti o zápis na seznam znalců*, s. 101).

Čtvrtá část se ještě úžeji zaměřuje na praxi: popisuje situaci, v níž SPT vystupují, a zabývá se vlivem stresu, specifiky jazyka ústního jednání a emocemi účastníků řízení. Zvláštní kapitola je věnována řízení před porotním soudem (trestním soudem příslušným k rozhodování o zločinech), které se vyznačuje vyšší mírou formálnosti a rituálnosti.

V **páté části** autorka uvažuje o budoucnosti profese a prostředí, v němž se SPT pohybují. Mezi současné trendy řadí důraz na mimosoudní řešení sporů (to by pro SPT mohlo znamenat změnu charakteru práce i místa jejího výkonu), elektronizaci procesních aktů, využívání nových technologií včetně videokonferencí (v knize však není žádná zmínka o důsledcích epidemie covid-19) a globalizaci. Překladařům a tlumočnickům, kteří pracují také pro soukromou klientelu, doporučuje pronájem kanceláře a radí jim, podle jakých kritérií určovat smluvní ceny.

Při četbě knihy si nelze nevšimnout určité repetitivnosti, dané tím, že některé kapitoly již předtím vyšly samostatně jako časopisecké články. Řadu úvah by bylo možné podložit úplnějšími a objektivnějšími údaji – autorka například nezmiňuje, že zápis na seznam SPT je časově omezený a je třeba ho pravidelně obnovovat; neuvádí ani výši odměn při práci pro justici, ačkoli je pevně stanovena francouzským trestním řádem (strana překladu: 25 EUR; první hodina tlumočení: 42 EUR, každá další hodina: 30 EUR). Nepřesné je tvrzení, že směrnice 2010/64/EU o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení ukládá povinnost dalšího vzdělávání SPT (povinnost je dána vnitrostátním předpisem, směrnice se k ní nevyjadřuje).

Publikace *Les experts traducteurs-interprètes en milieu judiciaire* dává profesionálům i laikům nahlédnout do velmi specifického prostředí soudního překladu a tlumočení. Je psána z pozice zkušené a respektované profesionálky, která s velkým nasazením hájí význam a prestiž svého oboru. Vedle faktografických pasáží tak v textu najdeme

i emotivnější, osobně zabarvená místa. Tón knihy naznačuje, že současné postavení soudních překladatelů a tlumočnicků je ve Francii o něco uspokojivější než v České republice; zároveň je ale patrné, že se profesní komunity v obou zemích mnohdy potýkají se srovnatelnými překážkami.

*doc. Tomáš Duběda, Ph.D.,
vyučuje předměty zaměřené na francouzsko-český
odborný překlad a kontrastivní lingvistiku*

*Ústav translatologie
Filozofická fakulta, Univerzita Karlova
dubeda@ff.cuni.cz*

ÚHRADY ČLENSKÝCH A JINÝCH PŘÍSPĚVKŮ A SPONZORSKÝCH DARŮ

Úhrady akcí Komory (semináře, kurzy, donace atd.)

č. ú.: 2104417790/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

IBAN: CZ33 2700 0000 0021 0441 7790

SWIFT (BIC): BACXCZPP

Úhrady členských příspěvků (splatnost do 31. ledna daného roku)

č. ú.: 520228009/2700

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

IBAN: CZ46 2700 0000 0005 2022 8009

SWIFT (BIC): BACXCZPP

Úhrady ze zahraničí v českých korunách

č. ú.: 2200655262/2010, Fio banka, a. s.

IBAN: CZ23 2010 0000 0022 0065 5262

SWIFT (BIC): FIOBCZPPXX

Úhrady v eurech

č. ú.: 2501389295/2010, Fio banka, a. s.

IBAN: CZ13 2010 0000 0025 0138 9295,

SWIFT (BIC): FIOBCZPPXX

Členům Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů ČR připomínáme, že roční členský příspěvek má být uhrazen vždy předem, nejpozději do 31. ledna každého roku.

***V druhé polovině roku 2021
rozšířili naše řady tito noví členové
(podle pořadí přihlášek):***

Mgr. Kateřina Tušlová, *jazyk italský*

Mgr. Petra Kameníková, *jazyk francouzský*

Mgr. Nicola Zichová, *jazyk anglický*

Mgr. Kateřina Batistová, MBA, *jazyk německý*

PhDr. Vanda Obdržálková, Ph.D., *jazyk anglický a španělský*

Mgr. Eva Lipovská, *jazyk německý*

Bc. Ivan Fizer, MBA, *jazyk ukrajinský*

Ing. Valentina Vonderková, *jazyk ruský*

***... kteří v druhé polovině roku 2021
oslavili významná výročí:***

Mgr. Jitka Badoučková	Ing. Josef Konečný
Ing. Evžen Barnoki	Mgr. Olga Kovářová
Mgr. Jiří Baudyš	Mgr. Pavla Krejčí
Mgr. Dagmar Bohdalová	Ing. Simona Lauerová
Ing. Jana Ciglbauerová	Mgr. Jitka Minaříková
Bc. Erika Eidner	Dott. Mgr. Adriano Mondelli
Ing. Tibor Fehér	PhDr. Helena Nechlebová, CSc.
Alice Fořtová	Ing. Jiří Spěváček
Renata Hromádková	PhDr. Zora Trňáčková, CSc.
MVDr. Bohumil Hyánek, CSc.	Irena Vágnerová
Ing. Jana Klementová	Mgr. Jana Vymazalová

Slavnostní společenský večer k 25. výročí činnosti Komory se konal v reprezentačních historických prostorách Staroměstské radnice v Praze. Sešli se zde i nově zvolení členové představenstva KST ČR (zleva): Dagmar De Blasio Denčíková, Mgr. Martin Mikuláš, Ph.D., Mgr. Michal Chuchát, LL.M., Mgr. Jana Klokočková, Mgr. Pavlína Lössl, PhDr. Ilona Šprcová, MBA, ve výřezu Mgr. Pavel Mašarák.

Slavnostní večer byl zpestřen opravdu stylově: pozvání zahrát soudním tlumočnickům a soudním překladatelům přijal „zpívající advokát“, fenomenální a stále aktuální a vtipný JUDr. Ivo Jahelka.

Reportážní záběry ze slavnostního společenského večera k 25. výročí činnosti Komory

Reportážní záběry z terminologických kurzů angličtiny, němčiny a francouzštiny v Kroměříži 2021

Vydává **Komora soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky, z. s.**, člen Evropské asociace právních tlumočnicků a překladatelů EULITA, Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1, www.kstcr.cz, kstcr@kstcr.cz
 grafická úprava: Jakub Novotný cr8 • tisk: VS Tisk Praha – Vazební věznice Pankrác • tištěno v prosinci 2021